

S a d r Ź a j:

Udio bosansko-hercegovačkih muslimana u izgradnju hrvatske književnosti	1
Svečano otvorenje državne krugovalne postaje Banja Luka	14
Mladen Schwartz: O gaysramoti i popratnom	23
Milenko D. Gjurić: Slikarstvo Gabrijela Jurkića	29
prof. Kerubin Šegvić: Kriza čovjeka	37
Prof. Žarko Marić: Od kune do pederskog glasnogovornika	61
Nikola Žic: Postanak Londonskog ugovora (2)	65
Manifest hrvatskog katoličkog episkopata na hrvatski narod	77
Mate Ćavar: Zašto se ne spominje hrvatski narod?	81
Podrijetlo Hrvata (2)	83
Diana Majhen: Može li se niže?	91
Gregor Medvešek: Proti zločincem na evrskih kovancih (2)	93
Pjesme	
Ismet Žunić: Bez rima	12
Salih Alić: Dolazak proljeća	35
Salih Alić: Kiša	59

Na naslovnici:

"Hrvatski list", Osiek, 14. rujna 1943.

"Država Hrvatska" izlazi jednom mjesečno, odnosno 11 brojeva godišnje, oko 20. u mjesecu. Cijena primjerka iznosi 14,00 kuna, godišnja pretplata 100,00 kuna. Žiro-račun: 2484008-1105270291 kod Raiffeisen bank d.d. Zagreb.

Nakladnik: Ognjište, nakladna zadruga, Zagreb, Pete Poljanice 7.

Glavni i odgovorni urednik: dr. sc. Tomislav Dragun (tomislav.dragun@gmail.com),

grafički urednik: Lovorka Dragun Mirković (lovorka.dragun.mirkovic@gmail.com),

informatički urednik: Hrvoje Mirković (hrvoje.mirkovic@gmail.com).

Brzoglas: 00385/1/2923756, 00385/91/3388431, 00385/91/3388433,

hitrozov: naklada.ognjiste@gmail.com

ISSN: 1847-9146

DRŽAVA HRVATSKA

god. I.

Zagreb, 12. rujna 2011.

Broj 9.

Povjestni govor Poglavnika 9. rujna 1943.

"Smilje", Zagreb, br. 1-2, 1943.

Posvjestnim govorom Poglavnika od 9. rujna 1943. pripojene su Nezavisnoj Državi Hrvatskoj odciepljene hrvatske zemlje na Jadranu.

Šibenik, Split i Kotor, Zadar i Rieka, svi naši otoci i otočići vraćeni su majci Hrvatskoj.

Hrvatska opet ima svoje more i primorje, svoje luke, zalive, zatone i otoke, svoje stare povjestne granice.

Vraćaju se dani Tomislava, Krešimira i Zvonimira, dani slave i ponosa.

Živjeli hrvatsko more!

Živjela Velika Hrvatska!

Živio Poglavnik!

* * *

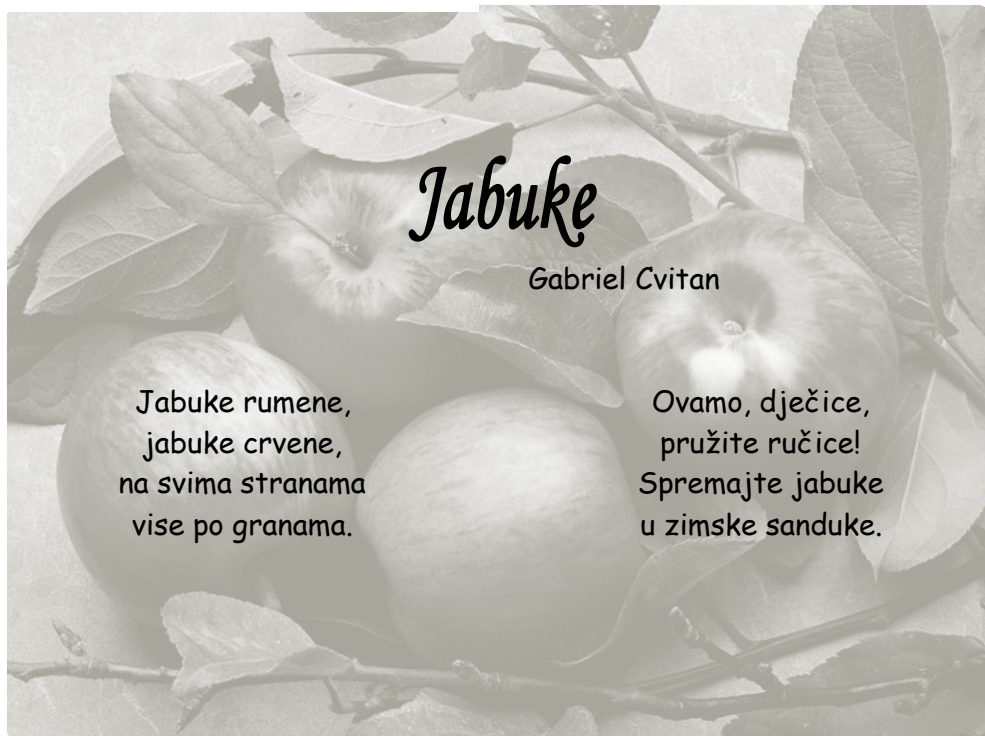
"Na obalama Jadranskog mora nalaze se grobovi prvih hrvatskih vladara. Nalaze se spomenici stare, prastare hrvatske slave, nalaze se temelji hrvatske državnosti."

Poglavnik

* * *

"Hrvatski narod, kad je došelio u ove zemlje, on je svoju vlasitu državu osnovao na obalama Jadranskog mora."

Poglavnik

Sretni glasi

Gabriel Cvitan

*Lete sretni glasi
od sela do sela,
slobodna je sada
Hrvatska nam ciela.*

*Od pitome Budve
do istarskih žala
Vraćena je nama
hrvatska obala.*

*Split, Šibenik, Kotor
tri bisera draga,
napustio zlotvor,
otišo bez traga.*

*Zadar nam je opet
"škala od Kotara"[☆]
grad ljepote, komu
malo ima para.*

*I ubava Rieka
slobodu dočeka,
i smieši se miło
uz majčino krilo.*

*Od pitome Budve
duž Jadrana plava,
slobodno se vije
hrvatska zastara.*

[☆] Ravni Kotari

Naš nacionalizam

S. Vitković,

"Hrvatska smotra", Zagreb,
br. 3. i 4. - ožujak-travanj 1944.

Star je već, ali još uvijek zanimljiv paradokson, da ljudi najradije i od svega najprije zaboravljaju ono, što baš nikako ne bi valjalo zaboraviti. Ima naime tako ponekih stvari u životu pojedinaca ili naroda, koje bi trebalo neprestano iznova ponavljati, iz toga jednostavnog razloga, što na njih ne mislimo, a one su ipak važne. Odsudne dapače gdjekada.

Na primjer, pitanje nacionalizma. Svakako ih ima dosta, za koje je ono već riješeno. Na dvojak način riješeno, prema tome, kako se tko orijentirao. Jedni ne vide uopće razloga, zašto bismo se i dalje bavili tim pitanjem. Sada su, kažu, na dnevnom redu kudikamo znatnije stvari. Kroji se sudbina Europe i svijeta, a neki bi dokoni htjeli razpravljati o nacionalizmu.

Kao da se time može dobiti rat, što ćemo biti, ili što ne ćemo biti nacionalisti!

Ako površno gledamo, sasvim je tako. Ne odlučuju, reklo bi se, uvjerenja, nego topovi i zrakoplovi. A sad je samo ta odluka važna, ta na bojnopolju, dok sve ostale spadaju u drugi red. Kad svrši rat, onda ćemo se sporazumijevati o tome, kakovo ćemo lice dati zemlji i mora li ona uopće i imati nekakvo lice. Glavno je, da se živi u miru, sigurnosti i blagostanju. Dakle i opet ono: *Primum vivere*, deinde philosophari.

Ima ovo stanovište mnogo privlačivosti u sebi, ali je ranjavo. Zaboravlja na dvoje. Prvo, na pitanju, da li nacionalizam ili internacionalizam (sa svim konzekvijama u oba slučaja) zaoštrio se sukob i izbio je rat. I to rat, kak-

va čovječanstvo još nije upamtilo. Pitanje dakle nije nevažno. A drugo, kaotični red, anarhični poredak — sve je to *contradictio in se*. Znači, da će se ipak, i poslije ovog morati pristupiti stvaranju nekakva reda i poredka među državama i narodima. Pri tome izbor nužno ne će biti velik: vratit ćemo se na nacionalni ili internacionalni oblik državnog i narodnog života i vladavine.

Što se tiče nas Hrvata, **mi smo svojom poviešću i životom, sviešću i voljom pokazali da smo za nacionalizam**. U nas je, istina, bilo svakakvih struja. Bilo je stranaka i skupina, koje su više ili manje otvoreno simpatizirale s internacionalama raznih boja i brojeva. Ali to je uvijek imalo pojedinačni karakter. Obično se tu radilo o mišljenju onih odozgo, nekoliko njih, koji su te grupe vodili. Pred svoje birače i pristalice oni se međutim ipak nisu usudili izaći otvoreno. Nisu imali hrabrosti, da pred njima razvijaju svoj program, koji bi bio anacionalan i

protuhrvatski. A sve to zato, jer bi onog časa bili izgubili većinu svojih sljedbenika. Zato bi ih izgubili, jer se hrvatski narod nikada i ni za čiju volju nije odrekao sebe, svog imena i svoje prošlosti, **svog prava na samostalan duhovni, politički i državni život!**

Čudno je, da to nekima još nije ušlo u sviest. Oni, čini se, zaboravljaju ono osnovno, što daje tom čitavom našem javnom životu i što je dalo smisao našoj borbi. Ta borba nije bila ni kratka ni laka, da bi je se smjelo omalovažiti. Bila je tako uporna i žilava toliko je u njoj bilo fanatizma, da je sasvim očigledno, da je nismo zapodjeli zbog čega god. Ipak bi bilo ugodnije živjeti u miru izbjegavajući sve sukobe i trzavice **povijanjem šije pred svakim**, tko se proglasio našim gospodarom! Ali mi to nismo htjeli. Mi smo Hrvati predpostavili rat miru, jer smo narod, jer smo nacija — jer je **nacionalizam** naš politički svjetovni nazor. Zašto se to zaboravlja?

Lažna obavijest

Zaslužena kazna stigla je ustaške zlikovce

dra Milu Budaka, Jucu Rukavinu i druge ustaške zločince

ZAGREB, 7. lipnja

Vojni sud II. Armije održao je 6. lipnja 1945. u Zagrebu glavnu raspravu protiv optuženih dra Mile Budaka i ostalih zbog djela veleizdaje i ratnog zločinstva.

Nakon održane glavne rasprave sud je izrekao i proglasio presudu, kojom se presuđuju:

1. ustaški doglavnik Mile BUDAK,
2. ustaški pukovnik Jucu RUKAVINA i
3. ustaški predsjednik prijekog suda Ivan VIGNJEVIĆ na kaznu smrti vješanjem, trajan gubitak građanske časti i konfiskaciju imovine.
4. Dr. Nikola MANDIĆ, predsjednik ustaške vlade,
5. Dr. Julije MAKANEC, ministar ustaške vlade,
6. Nikola STEINFEL, ministar ustaške vlade i
7. Dr. Pavao CANKI, ministar ustaške vlade na kaznu smrti strijeljanjem, trajan gubitak građanske časti i konfiskaciju imovine.
8. Ademaga MEŠIĆ, ustaški doglavnik na kaznu doživotne roblje.
9. Lavoslav MILIĆ, domobranski intendantski general-poručnik na kaznu roblje u trajanju od 20 godina i
10. Dr. Bruno NARDELLI, ustaški guverner Dalmacije na kaznu roblje u trajanju od 20 godina.

Optuženi Ademaga MEŠIĆ, Lavoslav MILIĆ i dr. Bruno NARDELLI presuđeni su pored toga na trajan gubitak građanske časti i konfiskaciju imovine.

Ova je presuda izvršna.

VOJNI SUD II. ARMije

"Narodni list", Zagreb,
br. 11 - 8. lipnja 1945.

Tvrde poneki, da bi bolje bilo, kad se ne bismo izjavljivali nacionalistima. Bolje bi, dakle, bilo, kad bismo živjeli onako ni sebi ni svomu, neopredjeljeni, bez svoje političke fiziognomije, "neutralni" i "nezainteresirani". Na taj bismo se način mogli bolje kamuflirati i ne bi nas **svaki sukob između onih, koji se, zapravo, nas ništa i ne tiču**, povukao za sobom. Po tome nas računu onda ni ovaj ratni vrtlog valjda ne bi zahvatio. I još mnogo drugih blagodati imao bi hrvatski narod — samo da je poslušao savjete i koristio se nastojanjima mirotvoraca.

Naivno je sve to! Uobće ima — ili točnije rečeno: bila je tu kod nas jedna politika, koja se nije pokazala ni najmanje doraslom sudbonosnim časovima, što ih upravo proživljujemo. Ona nosi u sebi nešto djetinjasto, neozbiljno — na pokus. Počiva na suviše mladim tradicijama i pozivlje se na sumnjive autoritete. Zato je danas (hvala Bogu!) u temeljitu razsulu.

Zastupnici te petrificirane politike ne dopuštaju misliti, da su oni nacionalisti. To je opasno za njihov ugled u Londonu, Washingtonu, a pomalo i Moskvi, i uvredljivo za njih same. Rekao bih, da to dolazi najviše od nesposobnosti distingviranja. Oni su pojam nacionaliste (koji pristaje svakom narodu, **koji drži do sebe**, i svakom pojedincu, **što istinski drži do svog naroda**: dakle je obćenit) suzili i poistovjetili s pojmom antidemokratske, ili naprosto, **po filokomunističkom rječniku, fašiste**.

Mi ostali međutim razlikujemo. **Mi razlikujemo nacionalistu uobće od hrvatskog nacionaliste, i to oboje od fašiste**. Razlikujemo politiku, koja se **može** voditi, od one, koja se **mora** voditi, jer je diktira zdrav razum i jer se drugojačije jednostavno ne može. Razlikujemo osobne probitke od obćenarodnih i na osnovi svega toga opredjeljujemo se tako, kako narodu jedino može biti od koristi i kako, u ovom času, jedino ide.

Na more

Gabriel Cvitan

Preko šuma i ravnica
idem ja i drug,
nova, hitra željeznica
vozi nas na jug.

Iza noći svanuo je
suncem obasjan,
pun mirisa i svježine,
blag jesenski dan.

Put nebesa digao se
gordi Velebit,
on je čuvar našeg roda
i hrvatstva štit.

Ispod nje kroz zelen polja,
ne čuješ joj glas,
vijuga se rieka Krka
ko srebreni pas.

Već smo prošli mnogo mjesta,
mnogi kitnjast sad.
V daljini ostao je
bieli Zagreb grad.

Prolazimo kršnom Likom,
strši kamen siv.
Ličanin je tu na domu
i vedar i živ.

Juri, juri željeznica ...
U daljini grad.
Priestolnica Svačićeva*
pomalja se sad.

Opet pustoš, krš, i kamen
preplanuo sav,
dok najednom u svem sjaju
sine Jadran plav.

Zdravo more, sinje more,
nado roda mog.
Oj, hrvatsko naše more,
čuvaro te Bog!

* Knin

Kraj svega toga nismo oportunisti niti politički vjetrokazi. Naš nacionalizam, kako ga osjeća čitav hrvatski narod, oduvijek je **idealistički, borben i korjenit**. Za nas je to pitanje riješeno na onaj drugi, pozitivan, način. **Mi smo nacionalisti, ali hrvatski.**

Pred našim su očima **probitci samo hrvatskog naroda**, tek, mi ih ostvarujemo tako, da nikoga drugog pri tome ne oštećujemo. Naučili smo iz primjera vlastite narodne prošlosti, čuli smo od Starčevića, da se i u politici traži poštenje. Takva politika možda najsporije i uz najteže žrtve ide napried, ali ona pred svima ostalim ima tu prednost, da **ne može i ne će doživjeti slom**.

Naš nacionalizam nije od jučer. On je star koliko je stara i borba za očuvanje hrvatske narodnosti i obnovu hrvatske države. Nije pisan perom po papiru, nego mačem i krvlju. Nije smišljen, nego **doživljen**. Organski se razvio

iz nas samih, iz narodne duše, iz onoga, što smo htjeli i trebali. Iz vapaja za pravdom se razvio, iz čežnje za slobodom. I zato je **naš**: ni od koga naučen, ni od koga posuđen. Nikao je i klijao u poštenim i junačkim hrvatskim srcima, kao što diete klije u utrobi majke. **Naš je to, hrvatski nacionalizam.**

Malovjerni i izdajice uvijek su nam se rugali. Tvrdili su, da je ludo poginuti, ako je moguće nagoditi se. A mi smo, baš naprotiv, tvrdili, da je ludo živjeti, ako se mora robovati i da je častno i potrebno i pametno poginuti, ako se tako izkupljuje sloboda. Posljedak je bio: **na njihovoj strani ministarske stolice i druga dobra uhljebljenja, na našoj — vješala i groblja...**

Zašto za sebe govorimo: mi? Jer se izjavljujemo za narod, jer smo uz narod, **jer smo narod**. Sviestno i dragovoljno smo čvrsto izmiešali i povezali sudbine, da se

ne zna, koja je čija, da je, upravo, narodna i pojedinačna naša samo jedna jedina, jedna te ista sudbina. Narod to osjeća. On zna, da nisu njegovi oni, koji sazivlju demagoške skupštine, nego oni, koji s njim i za njega misle, za njega rade i za njega se bore. **Oni su njegovi, koji žive i umiru za nj.**

Vratiše nam se herojska vremena. Takva, u kojima stvaraju velika djela oni, koji su za veliko rođeni. A mnogi smo mi za to rođeni. Jer ovo su dani biede i nevolje. I svaki onaj, tko ih izdrži, tko na svojim ramenima ponese križ jedne nacije, **hrvatske nacije**, taj je velikan, div, bez obzira na ime, što ga nosi i pleme iz kojega je nikao.

Tako nacionalizam pojednostavnjuje oblike života. Pojednostavnjuje ih i oplemenjuje. Stvara jasnu i čistu situaciju provodeći oštro lučenje zdravih i narodu korisnih od onih, što zarazuju i donose štetu. **Nacionalizam pita**

samo za djela i po njima sudi. Pita, koliko se i kako **radilo** za narod i ne priznaje rodoljublje ni zasluge nikome, tko nije mogao svojim radom zasnajati ljubav prema narodu. **Radom, u kojemu se gubi vlastito ja, a ostaju samo probitci zajednice.**

Istina, rad je to, koji može uroditi vješalima i grobljima, ali **vrieme takvima daje pravo!** Ono je i hrvatskim nacionalistima dalo pravo. Nisu se, doista ostvarili politički snovi nagodbenjaka, koalicionaša i sporazumaša, nego oni Ante Starčevića, Eugena Kvaternika i Ante Pavelića. Snovi onih, koji su životom i djelom stajali iza svojih rieči, koji nisu sa strane promatrali borbu, nego su bili u njoj, stavljaajući na kocku za njezin sretan izhod — same sebe ...

Borba za hrvatsku, za njezinu slobodu i državnu samostalnost, nije dovršena, štaviše, ona možda još nije ni u svojoj kritičnoj fazi. Sporedno je uostalom, na

kojemu smo stajalištu svojega golgotškog puta. Glavno je, da smo se na nj odlučili i da smo pripravnici podnieti i razpeće, jer tako se, samo tako, osigurava Uzkrš.

Hrvatska je Država velika i skupocjena stvarnost, za koju je sreća čivjeti i čast umrieti. Ovo je temeljna zasada našeg nacionalizma, od koje ne odstupamo. To je credo, kojega hrvatski narod nepokolebljivo izpovijeda po najboljim svojim sinovima, koji čestito i plodonosno za nj žive, a junački umiru, U njima je jamstvo, obrana i budućnost Hrvatske.

Neka sumnjaju skeptici, neka se rugaju zloradi. Neka primaju izdajice svoje srebrenike. Hrvatska ih jedne i druge i treće, prezire i odbacuje. Ona je jača od njih, jer je na strani dobra i pravde, a na toj je strani i Bog. Ona će pobijediti, jer je svojim prsima štite sinovi pobjede. Prsi junaka, goli životi predanih bora-

ca nepropustni su i neprobojni bedemi.

Evo, što je hrvatski nacionalizam. Djelo. **Uvijek i svuda djelo.** Borba i obrana. Junačstvo i žrtva. Matija Gubec, Nikola Šubić Zrinjski, Stipe Javor i još stotine i tisuće njima sličnih — **to je hrvatski nacionalizam.** Utjelovljenje onoga, što sav narod misli, želi i hoće. Viđenje, realno viđenje i jamstvo boljih dana. Ništa abstraktno, ništa izvještačeno, umjetno, doneseno i uciepljeno izvana. **Naše, samo naše.** Naš nacionalizam je **misao naših veleumova, kap krvi naših srdaca, dah naše hrvatske duše, djelo naše volje, naše borbe — i naše pobjede!**

Propast Rekom-a, Josipovićeva propast

Diana Majhen, Zagreb

Neopisivo skupi, arogantni i bahati projekt po imenu REKOM, koji je neslavno u svega par tjedana propao nakon višegodišnjih priprema i milijuna utrošenih eura, za sobom je u ponor povukao vrlo veliki dio tzv. nevladine scene, kao i značajan dio političke scene u Hrvatskoj.

Podsjetimo, REKOM-ovci, koji su pompozno najavljivali da će skupiti milijun potpisa na području bivše države u nekoliko mjeseci skupljanja su ih skupili manje od pola milijuna, a najveći fijasko doživjeli su u Hrvatskoj, koja je uz BiH najviše propatila u ratovima devedesetih i u kojoj, za razliku od Makedonije, Srbije, Slovenije ili Crne Gore, zaista postoje žrtve rata. **U Hrvatskoj su skupili manje od 20.000 potpisa**

čime se ta inicijativa u Hrvatskoj svrstala u najjadnije političke inicijative ikad pokrenute u našoj zemlji.

Neke posebne razloge za propast REKOM-a u Hrvatskoj nije potrebno tražiti. Iako su REKOM-ovci za svoj politički poraz razlog odmah pronašli u činjenici osude generala Gotovine i Markača tijekom skupljanja potpisa što je, kao, izazvalo negativne sentimente prema REKOM-u, razlozi za navedeno sigurno ne počivaju u tom detalju. Ne, oni su puno prozaičniji i **očituju se u totalnom gađenju hrvatske javnosti prema likovima kao što su Vesna Teršelič i Zoran Pusić**, koje javnost u Hrvatskoj gotovo plebiscitarno s punim pravom smatra **pokvarenicima, izdajicama, neprijateljima i petokolonašima**, koji će zbog jednog ošamarenog Srbina

U starom društvu
Prof. dr. sc. Ivo Josipović

urlati do neba, a koji se nad sudbinom tisuća i tisuća stradalih Hrvata ne će ni osvrnuti.

Iako mediji u Hrvatskoj kontinuirano navedene likove i njihove pripuznike godinama favoriziraju, reklamiraju i od njih kreiraju nekakve beskompromisne borce za ljudska prava, a s druge strane pojedinci s druge strane političkog spektra kontinuirano upozoravaju na **štetnu rabotu istih prema Hrvatskoj, demokraciji i stvarnim ljudskim pravima** svih građana, bila je potrebna ovakva katarza da se konačno o istima nedvosmisleno zaključi tko su i što su. **Pusić, Teršelička i kompanija su u Hrvatskoj jedno veliko ništa.** Njihov rad za Hrvatsku **ne vrijedi ništa.** Oni za Hrvatsku **ne vrijede ništa.** Ne predstavljaju nikoga. Nemaju legitimitet. Oni su, jednostavno, **jugokomunistički uzurpatori hrvatske građanske scene, hrvatske demokratske scene i hrvatske scene zaštite ljudskih prava,** a sada to, upravo zahvaljujući njima, znaju svi; htjeli istjerati nas, istjerali sami sebe.

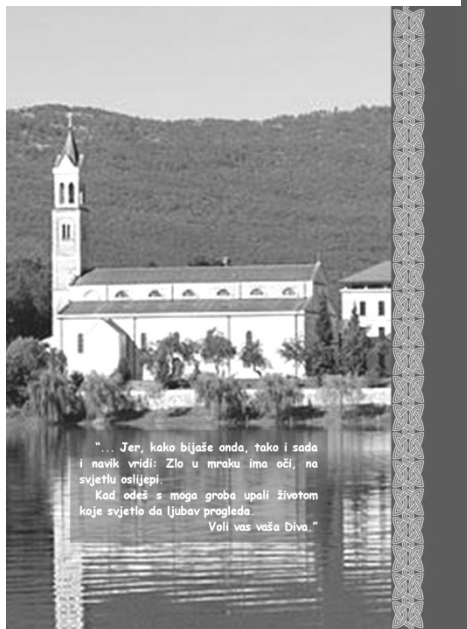
No, osim Pusića, Teršeličke i kompanije, rekovovska blamaža je na površinu istjerala i veće igrače, dapače, na suho je izbacila i najvećeg igrača: **našeg dragog velepravednika Josipovića zvanog "Svjetlo".** O čemu se radi? Pa radi se upravo o tome da je skupljanje potpisa za REKOM bio prvi pravi test Josipovićeve vladavine iz kojeg se može jasno i nedvosmisleno zaključiti da **Josipovićeva izdajnička projugoslavenska politika u Hrvatskoj nema nikakvu podršku.**

Možda je Josipović i pobijedio na predsjedničkim izborima, ali na sasvim drugoj platformi od ove koju sada provodi. Dok je u kampanji drobio o svjetlu i tami, hrvatskim braniteljima, približavanju EU i novoj pravednosti, nakon kampanje se u potpunosti prebacio na staru dobru projugoslavensku politiku beskonačnog ljubljenja i grljenja s Tadićem, Dodikom, svojim premilim antifašistima i drugom jugo bratijom, a od umjetno kreiranog lika kandidata kojem su ljudi dali naivno dali glas očekujući da svojom kul-

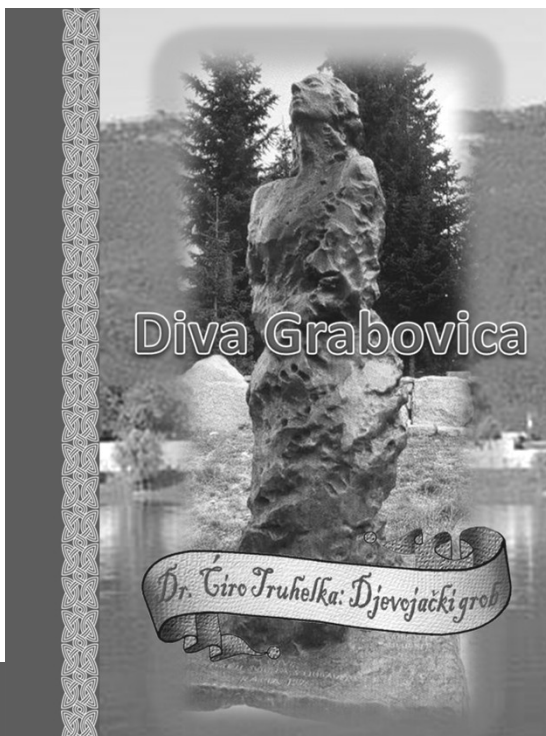
Ognjište

Nakladna zadruga,
Zagreb, Pete poljanice 7

DIVA GRABOVICA

"... Jer, kako bijaše onda, tako i sada
i navik vridi: Zlo u mraku ima oči, na
svjetlu oslijepi.
Kad odeš s moga groba upali životom
koje svijetlo da ljubav progleda.
Vali vas vaša Diva."

Diva Grabovica

Dr. Čiro Truhelka: Djevojački grob

Dr. Čiro Truhelka: Djevojački grob

Narudžbe na
brzglas: 01/2923756 i
091/3388433,

te hitrozov:
naklada.ognjiste@gmail.com

www.knjizara.hrvatskauljudba.hr

turnom pojavom, poštenjem i akademskom naobrazbom poboljša ugled Hrvatske u svijetu, nakon izbora preostao je samo sitni neoboljševički aparatčik, okružen s isto takvim savjetnicima tipa Lončara, Jovića ili Perkovića, s kojim se malo tko u Europi i u svijetu, kao i u slučaju Mesića, želi susresti, pa mu preostaju samo Tadić i Dodik.

Naravno, na bilo kakvu kritiku Josipovićeve jugo politike uglavnom se odgovala rezultatima neadekvatnih, izmišljenih, friziranih i jednostavno glupih anketa izražavanja generalne preferencije "pozitivno"- "negativno" o određenoj osobi, bez specifičnog osvrta na točno određeno političko pitanje, koje Josipoviću daju podršku od 80, pa do valjda 120 posto, s komentarom: "Eto vidite da javnost podržava Josipovića", uz **brižno izbjegavanje provođenja stvarnih političkih istraživanja stava javnosti o konkretnim pitanjima**, pa tako niti jedan medij nije javnosti postavio pitanje podržava li javnost Josipovićevo kontinuirano ljubljenje s Tadićem,

Tadićevo vrijeđanje žrtava Domovinskog rata uz Josipovićev blagoslov, Josipovićevo kontinuirano favoriziranje SDP-a, Josipovićevo veličanje zločinačkog partizanskog pokreta, izbor Saše Perkovića, Bude Lončara, Dejana Jovića za savjetnika itd.

Srećom po javnost, pojavio se upravo **REKOM, odmah ispočetka objavljen i obgrljen od strane Josipovića i njegove svite**, najvjerojatnije koordiniran od strane posebnog Josipovićevog koordinatora srpsko-hrvatsko-britansko-jugoslavenske provenijencije, popularnog Dejana Jovića.

Otvarao je tako Josipović kojekakve rekomovske regionalne forume, pozdravljao osnivanje REKOM-a, dao svoj potpis REKOM-u, primao beskonačna rekomovska izaslanstva iz tko zna kakvih balkanskih selendri, kroz cijelu 2010. i 2011. godinu i definitivno je bio najjači vjetar u leđa toj sramotnoj inicijativi koju, nota bene, nikad nije spomenuo u svojoj izbornoj kampanji, niti je u istoj dao naslutiti da će se tako otvoreno zalagati za nekakvu sve-

jugoslavensku komisiju. I tako sve do druge polovice lipnja 2011., kada je objelodanjeno da je REKOM praktički propao.

Posljednja audijencija rekomovaca kod Josipovića bila je 21. lipnja, kada su mu isti, na čelu s Vesnom Teršelič, predali bijedu od potpisa koju su uspjeli skupiti, time zapečativši i svoj i njegov "ugled" i "legitimitet" u Hrvatskoj. Ovdje možemo samo pretpostaviti kakva je panika zavladala u Uredu predsjednika kada mu je predloženo koliko je malo potpisa skupljeno. Zanimljivo je da je dotadašnja sprega Josipović-REKOM bila kontinuirano obasjana svjetlom medija i desetina-ma novinara koji su pratili tu suradnju, da bi se na dan predaje potpisa dogodilo čudo koje se očitivalo u potpunoj medijskoj šutnji i jednostavnom zaboravljanju zvanja novinara na taj svečani događaj, sve do te mjere da Ured predsjednika o navedenom nije izdao ni priopćenje, nego je isto izdao tek tri dana kasnije, tek nakon što su se i sami rekomovci pobunili, očito ne shvaćajući da je

i njihov ljubljani Josipović odlučio od njih dignuti ruke mudro zaključivši da su mu isti kamen oko vrata i da je vrijeme za napuštanje broda koji tone.

Međutim, kasno je za bežaniju. REKOM će, između ostalog, zlatnim slovima ostati obilježen u novijoj hrvatskoj povijesti kao politička akcija koja je uspješno detronizirala Josipovićevu projugoslavensku politiku i koja je jasno pokazala da Josipović ne zastupa hrvatske interese i da nema nikakav legitimitet za provođenje takve politike, ni on, a ni njegovi savjetnici. I ta se činjenica ne može zataškati, a ni zaokrenuti. Dvadeset tisuća potpisa u Hrvatskoj je reklo sve: **Josipovićevu projugoslavensku politiku u Hrvatskoj podržava punih 0,4% stanovništva.**

Bilo je pravo ime: Nezavisna Država Hrvatska

Rudi Tomić, Kanada

NDH je bilo pravo ime koje je hrvatski narod 1941. pozdravio, za to se ime borio. To nam je posvjedočio i hrvatski kardinal, sada blaženi A. Štepinac na jugoslaven-skom-komunističkom suđenju 1946. godine u Zagrebu

Pročitavši knjigu ratnih uspomena i doživljaja hrvatskog Brazilijanca Ilije Barbarića: **NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA (BILO JE PRAVO IME)** - ne mogu ostati nepomičan. Ipak, trebalo mi je snage i vremena, da se odlučim na pisanje kritičkog osvrtta, s obzirom na obim informacija. Naime, nije samo riječ o Nezavisnoj državi Hrvatskoj (u nastavku: NDH), nego i o autoru, jer

njihov se život (države i čovjeka) međusobno popunjava, čini jednu cijelu istinu: borba za opstojnost države hrvatskog naroda i nadljudske izdržljivosti hrvatskog bojovnika, ustaša i domobrana u borbama, u žrtvama, u patnjama i u stradanjima braneći ponovnu uspostavu NDH.

Ova se knjiga razlikuje u mnogočemu od ostalih, u kojima je riječ o uspostavi, opstojnosti i slomu NDH (Hrvoje Markovića, Marka Sinovčića, Darka Sagraka i drugih), jer autor ovog spisa **nije pisac po zanimanju**, niti je visoko obrazovani intelektualac, **nije plaćen od određenih ljudi**, udruga ili međunarodnih institucija; **da** pače, nije pisac koji traži izvore i iz njih prepisuje dokaze, **nego izvorno piše o onome što je proživio**, o onome što je vidio i

onome što je čuo od ljudi kojima je vjerovao.

Barbarićeva knjiga nije samo: uzmi pa pročitaj! Nego: **pomno pročitaj, dobro nauči, onda upozori one koji pišu i govore neistine o NDH**, njezinim ustašama i domobranima; upozori također one koji niječu zločin, ili umanjuju istinu o neprijateljima hrvatskog naroda: četnicima, partizanima i (ne)saveznicima, jer nema boljeg dokaza nego što je dokaz činjenica.

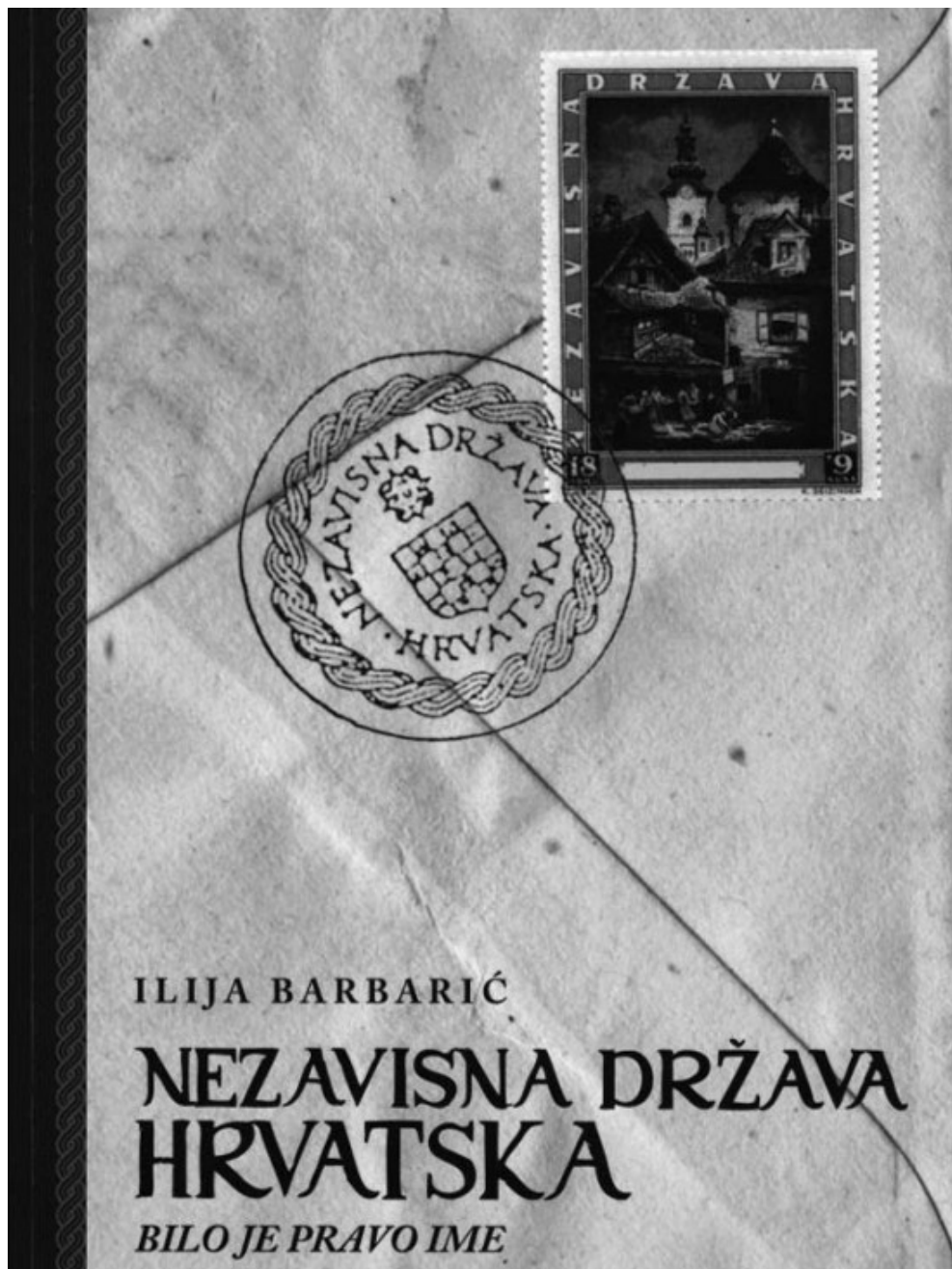
Neki ljudi u Hrvatskoj misle, da teme iz II. svjetskog rata treba izbjegavati kad se sada već krivotvori istina o Domovinskom ratu, gdje su zbivanja jednostavnija, nedavnija i ljudima puno poznata. Procjenjuju da je trenutno **istina o Domovinskom ratu toliko politički slaba a mit o ustašama toliko jak** da problem treba rješavati jedan po jedan.

Međutim, neprijatelji i krivotvori u Hrvatskoj i u svijetu, ne sustaju u iznašanju neistine o zločinima iz NDH, pa te "dokaze"

povezuju sa "dokazima" iz "zločinačkih pothvata" u Domovinskom ratu kako bi na taj način uokvirili sliku o Hrvati kao "genocidnom narodu". Stoga su i **danas aktualna povijesna zbivanja iz II. svjetskog rata**, jer se s njima ujedno dokazuju krivotvorenja i iz Domovinskog rata.

"Ne bi bilo razborito ni uzimati narcisoidne iliti obranaške utrke na klevete o našem nacionalnom biću kroz povijest kao mjerilo na temelju kojeg se treba pisati povijest za školsku djecu i mladež uopće. Koliko god su nedostojni civiliziranom društvu kleveti, ništa manje nije štetno ni samohvaljenje. To su u biti, dva oblika laganja oko kojih je kleveta opasnija jer nerijetko pređe u represiju pa i ubojstvo." (M. Vidović)

Predgovor knjizi napisao je poznati urednik-autor *Hrvatskog Holokausta*, Prof. J. Ivan Prcela, iz Clevelanda, SAD, koji u svom prikazu govori o čovjeku - svjedoku i mladiću, koji je sa 17 godi-

na otišao u ustaške dobrovoljce: "U kolovozu 1941. godine Barbarić je položio ustašku prisegu pa kao pripadnik Ustaške nadzorne službe u Jasenovcu, kao prekaljeni branitelj Vječne Hrvatske i kao ljubitelj povijesne istine svojim istančanim zapažanjima piše vrlo vrijedne stranice o Jasenovačkom razdoblju hrvatske povijesti." (str. 5.)

Prof. Prcela je također napisao i prikaz knjige: "Najnovija knjiga o NDH", gdje među ostalim kaže: "Od našeg poštenjačine Ilije i ja i drugi pisci povijesnih knjiga možemo mnogo naučiti, osobito da su povijest i istinoljubivost ista stvar i da je u jednostavnosti ljepota i sadržaja i jezika." (*Zajedničar*, 15. 09. 2010., str. 11.)

Evandjelje po Iliji

Ilija je marljivo pisao dnevnik zbivanja čim je položio ustašku prisegu u Jasenovcu (1941.), čiji zapisi govore o teškoj borbi Hrvata za slobodu, o uspostavi

NDH, o njezinoj organizaciji i unutarnjoj upravi, o nadljudskoj borbi hrvatske vojske za očuvanje hrvatske države, o udruženim neprijateljima, da sruše NDH, o njezinu Poglavniku Dr. Anti Paveliću, koji je pod svaku cijenu želio spasiti hrvatsku državu i hrvatski narod.

Zatim autor prikazuje kapitulaciju Italije, suradnju talijanskih fašista sa četnicima i partizanima, nagli slom Njemačke, koji je povukao za sobom i slom NDH. **Ali, hrabra hrvatska vojska nije bila poražena od udruženih neprijatelja, nego se odlučno borila do posljednjeg časa, do svršetka II. svjetskog rata, kad je trebalo povući se u Austriju k pobjednicima u ratu, zapadnim saveznicima, da se predaju (po ženevskoj konvenciji 1864.) kao pripadnici oružanih snaga, a ne kao ratni zarobljenici.**

Autor također detaljno opisuje predaju hrvatske vojske Englezima, koji su je odmah izručili srbokomunistima i Titu, da je po-

kolju što prije. Grozote, koje su počinili Srbi nad Hrvatima, neopisive su! Takvog divljaštva i okrutništva jedva da je ikada jedan narod počinio nad svojim protivnicima.

U ovom prikazu mi ćemo se uglavnom osvrnuti na dvije tragedije iz toga razdoblja, jer svi povjesničari (pravi, režimski i zlobnici) u svojim istraživanjima o NDH počinju s jasenovačkim žrtvama i završavaju s bleiburškom tragedijom. Ovo je, naime, jedan od rijetkih prilika da se upravo na najtragičnije posljedice, nakon sloma NDH, suočimo najpoštenije i značakli s istinom, jer malo je ljudi koji su prošli mnoge nevolje, vidjeli dubine pakla i najvažnije zabilježili, kao što je Ilija Barbarić: **od 10. travnja 1941. do 15. svibnja 1945.**

Prvi zdrug ustaške obrane

Barbarić piše kako je Ministarstvo HOS-a NDH, u kolovozu 1941, donijelo odluku da se osnuje jedan Zdrug, više kao redarstvene

snage. "**Određeno je da bi ovom novoosnovanom Zdrugu bilo sjedište u jednom malom mjestu Slavonije koje se zvalo Jasenovac.** Na koncu rata, 1945. godine, ovaj **Prvi obrambeni Zdrug ustaške obrane**, sa svim svojim posadama, u Slavoniji, Bosni i Hercegovini, čak i Dalmaciji, **brojio je 8.000 svojih pripadnika.** Za zapovjednika novog Zdruga bio je imenovan ustaški časnik PTB-a, Vjekoslav Maks Luburić." (str. 15.)

Barbarić je također detaljno opisao kako su se **dogovorili vojskovođa Slavko Kvaternik i zapovjednikom Maks Luburić da naprave jedan žuran nalet kroz Kozaru, u svibnju 1942. godine, od Banja Luke prema Bosanskom Novom i Prijedoru koji su zaposjeli Titovi partizani.** U ofanzivi na Kozari našli su se zajedno zapovjednici **Joco Sudar, Jure Francetić i Maks Luburić** sa svojim postrojbama. "**Plan je izveden točno za 15 sati.** Tako smo partizane u Drakseniću u samu zoru

uhvatili na spavanju... Bile su to teške borbe. Ali nakon jednog do dva sata borbeni partizani su se dali u bijeg prema unutrašnjosti Kozare." (str. 28. - 32.). Valjda je tako bilo u Bugojnu, na Kupresu, Romaniji i drugim bojištima, koje su "ofanzive" partizani velebno opisali i opjevali. Djeca u hrvatskim školama tako i danas uče!

U ovom poglavlju još bih spomenuo jedan detalj - *pokolj 14 ustaša na Psunju*, nedaleko od Planinskog doma, gdje je bila ustaška posada od 50 vojnika. Smjene ove posade redovito su vršene svaka dva tjedna, te je konačno zapalo i Iliju da ide na planinu Psunj. Na putu teško prohodnom i dugom, stali su za dušak da se malo odmore, na čelu kolone bila je **pret-hodnica s 14 vojnika koje su partizani pobili iz zasjede.**

"Na jednom mjestu su stali da se odmore, tu su partizani napravili zasjedu s dviju strane. Borba je bila kratka. Oni koji su preživjeli vratili su se u Pakrac i s kamionima prevezeni u Lipik ...

krenule su naše dvije satnije iz Lipika na mjesto tragedije. Kad su stigli na 'ono mjesto' u šumi, našli su zapregnuta kola s volovima, a jedno dvjesto metara naprijed našli su pobijene ustaše, svih 14, u razmaku od nekih 100 metara. Svi su bili mrtvi, mučki ubijeni ... s kola nisu ništa odnijeli, valjda su bili u žurbi, falilo je samo oružje od naših 13 vojnika, s četvoricu su skinuli odore, s petorice su skinuli samo cipele i opasače. Ali partizani su imali vremena da na našim vojnicima prave svoje zločine, **vadeći nekima oči, srce, izrezujući im na čelu U.**" (str. 22.-25.)

Napomena: Uz ovaj gnjusni opis priložene su i četiri fotografije izmrcvarenih ustaša (ljudi bez nosa, očiju, srca, spolnih organa i bez drugih dijelova tijela), s imenima i mjestima njihovog rođenja. Kada su lijesovi ubijenih ustaša donesena u Lipik, u jednome tjednu **prijavilo se u tom mjestu oko 140 mladića da se obuku u ustaške postrojbe.**

Razoružanje Talijana i pregovori s partizanima

"Dne 8. rujna 1943. god. objavljena je kapitulacija Kraljevine Italije pred saveznicima. U taj čas nalazi se na hrvatskom području 9 talijanskih divizija vojske, 2 obalne brigade, i 1 alpska pukovnija s oko 100.000 vojnika. Drugi dan, tj. 9 rujna 1943, godine zapovjednik 2. talijanske armije general Mario Robotti priopćio je predstavniku hrvatske vlade u obalnom pojasu g. Davidu Sinčiću da se kraljevina Italija nalazi u ratu s NDH, te da je izdao nalog svojim zbornim zapovjednicima da predaju oružje partizanima ili da im se priključe u borbi protiv NDH. Ujedno je istog časa dao zatvoriti hrvatskog predstavnika." (str. 41.)

Dakle, i nakon Proglasa poglavnika NDH dr. Ante Pavelića (10. rujna 1943.) da su poništeni Rimski ugovori sa Italijom; da je Njemačka priznala NDH granice u kojima su uključene sve odcijepljene hrvatske zemlje na Jad-

ranu od Istre do Boke Kotorske, talijanski vojnici bili su naoružani. **Talijani se, dakle, nisu htjeli predati NDH nego su, štoviše, ubili časnika Mikulića koji je išao na pregovore k njima.**

"Prošlo je označeno vrijeme, a kako se Mikulić nije vratio, naši su zapovjednici izdali zapovijed za napad. Iz 15 teških bacača izvršismo napad. Za naše iznenađenje, Talijani uopće ne odgovaraju, **već su za 5 minuta izvjesili bijele krpe**, što je značilo da se žele predati bez borbe." (str. 42.)

Ministar dr. Andrija Artuković iz Zagreba u ime HOS-a šalje bojnika Matu Primorca da **uspostavi vezu s partizanima**, jer nisu više imali razloga da se zbog fašističkih okupatora Talijana bore i protiv NDH. Ugovoren je sastanak u jednom selu blizu Strijlja. Sastanak je održan bez ikakvog incidenta i trajao je 8 sati.

"Partizani su na sastanku više slušali nego govorili. S naše strane prvi je uzeo riječ bojnik Primorac, koji im je rekao da mi

znamo da su i oni Hrvati kao i mi, ali su morali bježati u šumu zbog talijanske okupacije i fašističkih progona, da sačuvaju svoje živote. Sada je Italija kapitulirala i oni nemaju više razloga da budu odmetnici, da se bore protiv NDH koja će biti država svih Hrvata. Traži od njih kao Hrvata Dalmacije da se priključe HOS da se zajednički bore protiv komunizma i Jugoslavije. Trebaju sa svojih odora skinuti komunističke oznake (crvenu zvijezdu) i gore staviti hrvatski državni grb. Kad jednom završi rat, hrvatski će narod zakazati slobodne izbore na cijelom hrvatskom teritoriju i koga hrvatski narod izabere da nas vodi, svi ga trebamo poštivati i svoju državu braniti. Ako sutra priđu k nama, imat će ista prava kao i svi mi Hrvati, a i činovi u vojsci će im biti priznati, to im jamči hrvatski ustav i hrvatska vlada u Zagrebu." (str. 44.)

Partizani su jamačno obećali, da će prenijeti svojim nadležnima sve prijedloge hrvatske vla-

de iz Zagreba, pa će se vratiti s odgovorima. **Partizani se nisu nikad više ni javili**, nego su za uzvrat napali hrvatske položaje u Vrgorcu u Stilju. Budući je ustaška bojna, na tim položajima, bila dobro naoružana s oružjem kojeg su oduzeli od Talijana, nije dugo trebalo da **partizane otjeraju u planinu Biokovo**.

Jasenovac značajniji je od Auswitscha!

Ilija Barbarić je bio osoba povjerenja generala Maksa Luburića, zapovjednika Prvog obrambenog Zdruga i sabirnog radnog logora Jasenovac, prema tome njegovi su iskazi svjedočanstvo očevidca i sudionika, što bi povjesničari moralo uzeti u obzir u svojim znanstvenim istraživanjima o Jasenovcu.

Doduše, ustaški Jasenovac već su "znanstveno istražili i povijesno dokumentirali": partizanski "stručnjaci", **mahom dokazani zločinci**; hrvatski "znanstvenici",

Prema Austriji - 1945.

također dokazani partizanski zločinci i velikosrpski podanici; srpska crkve u Hrvatskoj, četnici u Hrvatskoj i BiH, posebice anti-hrvatski, prosrpski, partizanski, projugoslavenski Židovi u Hrvatskoj i svijetu.

U čemu je Jasenovac značajniji po zločinima od Auswitscha? Do sada su u svijetu napravljena mnoga znanstvena istraživanja o genocidu (Research of genocide). Naime, **o Jasenovcu je napisano - 700 studija, dočim o Auswitschu samo - 490 studija.** Po logici matematike obrađeno je više 210 znanstvenih studija o Jasenovcu nego o Auswitschu, onda bi po istoj logici (procentualno) trebao biti i već broj žrtava u Jasenovcu!

Srbi i Židovi u bivšoj Jugoslaviji i današnjim republikama u "regiji" ne prestaju s iznašanjem neistina o Jasenovcu; o broju ubijenih njihovih sunarodnjaka - cca. "700.000 do 900.000", bez obzira što brojke žrtava u drugim

znanstvenim (nepristranim) istraživanjima govore sasvim drugačije:

Dr. Franjo Tuđman, jugoslavenski general, rekao je na Okružnom sudu u Zagrebu, od 17. do 20. veljače, 1981. godine. "Druga moja tužba lažna tvrdnja u tom inkriminiranom tekstu da je po statističkim podacima **u svim logorima i zatvorima u NDH za vrijeme Drugog svjetskog rata poginulo oko 60.000 ljudi**, i to: Srba, Hrvata, Židova, Roma i drugih, što je, rekao sam ogroman broj i užasan zločin." (str. 98.)

Da bi ukazao na apsurdnost tvrdnje da je samo u jasenovačkom logoru ubijeno 700 do 800 tisuća ljudi, **Tuđman** je odgovornima predočio "da bi to značilo da je **svakog dana ubijeno i poklano oko 500 ljudi**, dotično 600 ako se ne računaju blagdani, ili **20 do 25 ljudi svakog sata**". (str. 99.)

Adil Zulfikapašić, također partizanski oficir, u knjizi "Jasenovac", u kojoj je objavio tajne

papire, Titove dokumente o tom logoru, rekao je: "U Jasenovcu nikad nije bilo više od približno 40.000." On je još dodao da su u jasenovačke žrtve ubrojeni i muslimani, koje su četnici i partizani ubili diljem Bosne i Hercegovine. (HUP priprema knjigu o Jasenovcu.)

Bošnjaci u Americi osnovali su židovsko-bošnjački institut, u čijim se tekstovima također iznose astronomske brojke, poput Srba, o ubijenim "Bošnjacima" i Židovima u Jasenovcu! U ono doba nigdje na svijetu nije bilo "Bošnjaka" - ni za lijeka, nego su u BiH živjeli hrvatski muslimani, neopredijeljeni muslimani, jugoslavenski muslimani i muslimani Srbi. Ne moraju Muslimani kopirati sve od Srba, kad je riječ o Hrvatima. Srebrenica bi trebala biti opomena novoimenovanim Bošnjacima!

Na *Institut for Reseach of genocid Canada*, July 27, 2010. istražitelji su rekli, kako Srbi

pretjeruju s brojkama od 700.000 žrtava. **"Ustanovili smo da se radi o broju oko 45 - 50.000 ubijenih Srba u Jasenovcu."** Dakako, broj od "700.000 ubijenih Srba u Jasenovcu", je **70% veći od broja kojeg je Jugoslavija dala Njemačkoj 1963. godine na ogled.**

"U izvornom smislu pojma 'discrepanio' spada uglavnom sve ono što je o Hrvatskoj šireno u svijetu otkako je relativizirana hrvatska državna nezavisnost. Po neistinama koje su dominatori ili neprijatelji hrvatske nacije širili o nama moguće je točno procijeniti stupnjem porobljenosti. No, oni koji se boje istine i podmuklo ušućuju svjedoke istine i poznavatelje stvarnosti time ujedno dokazuju i svoje nečovještvo. A represija nad svjedocima istine, u evanđeoskom smislu, je jedan od oblika sotonizma. **Sotona je, prema Isusovim riječima - lažov i ubojica.**" (M. Vidović, *H. Fokus*)

Ilija Barbarić je bio **posljednji čovjek-svjedok o Jasenovcu**. "Stjecajem okolnosti u mojim su rukama bile registarske knjige logora Jasenovca, u Zagrebu 1. svibnja 1945. godine. U tim je knjigama bilo upisano sve osoblje koje je prošlo kroz logor od njegovog osnutka do 21. travnja 1945. god. kad je raspušten. **Te knjige nitko više neće pročitati** (na žalost!, podcrtao rt) **jer smo ih spalili prije nego smo napustili Zagreb, 7. svibnja 1945. godine.** Prema knjigama registracije kroz Jasenovac je prošlo ukupno **18.600 zatvorenika.**" (str. 100.)

Autor je također istaknuo, da su u tim knjigama bila imena zarobljenih partizana i četnika, koje su Nijemci trpali u vagone i gonili u Njemačku na prisilni rad. U tim knjigama bila su imena i osoblja koji su obavljali poslovne dužnosti u logoru.

Naime, mnogi od anti-hrvatskih istraživača nisu uzeli u obzir ni **dokaze od ljudi iz njihovi-**

vih znanstvenih i prvoboračkih krugova, nego su brojili i prebrojavali žrtve prema svojim potrebama i prema svrsi kojoj su trebali poslužiti; kad je i u kojoj mjeri trebalo Hrvatsku oblatiti ili Hrvate prikazati genocidnim narodom. Većinom je ta "znanstvena" prostitucija obrađivana u Hrvatskoj, **o hrvatskom trošku**, na štetu hrvatskog naroda, i **s odobravanjem visokih državnih dužnosnika**, predsjednika i premijera komunističko-socijalističke i, na žalost, i **današnje (ne)demokratske Republike Hrvatske!**

Bleiburg - Golgota Hrvata

"Rat koji je vodila Hrvatska država za opstanak svoje države bio je pri završetku. Ruska 6. armija, koja je brzo napredovala preko Mađarske, stigla je i na granicu Hrvatske. S njima su navaljivali komunisti s cijelog Balkana, organizirani od strane šumskog maršala Tita. Uz jugoslavenske komuniste napadale su nas

bugarske, albanske, mađarske i rumunjske brigade.

"Na Bleiburškom polju dočekani smo od VIII. engleske armije. Prema sporazumu sa zapovjednikom engleske armije, generalom Mudrayom, hrvatska vojska je odložila oružje. Bilo je obećano da će vojnike smjestiti u savezničko zarobljeništvo. Međutim, protivno ratnom pravu, a u smislu nedosljedne engleske politike, oko 300.000 hrvatskih vojnika i civila izručeno je Titu na milost i nemilost.

"Nitko ne može opisati divljački postupak Titovih komunista prema hrvatskim vojnicima i civilima te pljačke koju su provodili komesari, oficiri i vojnici 'narodnooslobodilačke' Titove armije." (str. 46. - 47.)

Poznato je da su tu ljudsku masu Hrvata razlučili, kao živinčad: muževe od žena, očeve od sinova, braću i prijatelje, onda su potom izlučili one koji su stupili u Hrvatsku vojsku 1941. godine.

Potom su odvojili ustaše, domobrane, mornare, zrakoplovce, legionare itd., svi su bili svrstani u posebne kolone i otpremano u unutrašnjost zemlje. Barbarić nastavlja:

"I mene je zatekla ista sudbina tako da sam na svoje oči mogao vidjeti sva čudesa i divljačke postupke komunista prema hrvatskim vojnicima koji su bili izručeni. Ja sam se javio kao domobran, moja je kolona bila određena da ide u Celje. Duga kolona, oko 12.000 vojnika koji su se prijavili kao ustaše, oružnici ili časnici, otjerana je prema Mariboru. Kasnije smo saznali da su oni ubijani putem, naročito u blizini Maribora, gdje su zatrpani u rovove koji su pred rat bili iskopani od jugoslavenske vojske. Prije ubijanja partizani su ih skinuli do gola i veoma se mali broj iz te grupe spasio sa samog stratišta gdje su noću dovođeni kamionima.

I moja kolona, koja je brojila oko 7.000 ljudi, oko 1.700 je

pobijeno od Dravograda do Celja, ili su ljudi umirali od gladi i umora tako da su cijelim putem iza kolone ostajali leševi koje su partizani svlačili i ostavljali gole na putu." (str. 47 - 49)

Barbarić je u Celju odvojen u novu grupu od 180 ljudi, a prije polaska kolone za Zagreb, ponovo su odvojili njih 60, na putu su priključeni velikoj skupini, više od 6.000 ljudi s kojima je preko Senova stigao u Zaprešić. Nemoguće nam je u ovome osvrtu slijediti Ilijinu "odiseju" - od Bleiburga, preko Celja, Samobora, Siska, Slunja, Novske, Slavenskog Broda, Tuzle, odakle je s nekoliko poznatih pobjeglo iz logora i nastavilo se boriti još četiri godine po bosanskim i hercegovačkim šumama. Njihova je skupina bila poznata kod partizana kao "škripari", a u narodu kao "križari".

Autor je u tančine **opisao svoje doživljaje o otporu u šumama, od 1945. do 1949. godine**, gdje je sve bio i s kime se

dužio (poimence), te kako ga je UDB-a uhvatila dva puta, kojima je pobjegao iz Novog Sada (1947.) i iz Rijeke (1948.). **Ilija je konačno pobjegao u Italiju (1949.)** i bio u Logoru Frascette, gdje je ostao do odlazaka u Boliviju (1950.). **Godine 1956. odlazi u Brazil, gdje i danas živi sa obitelji.**

Doživljaji Ilije Barbarića

Piščevi doživljaji su filmski scenarij: potanki opis prizora kojem bi trebalo samo dodati dijalog za film, i na svjetskoj pozornici bio bi veoma zapažen. Upravo se ne želim osvrutati na taj dio u knjizi, jer sve što bi bilo izostavljeno osiromašilo bi one pojedivosti u prikazu.

Stoga ću u jadnom kratkom osvrtu sumirati (zbrojiti) ono što smatram bitnim, kako bi se dobila **cijela slika ove izuzetne knjige**, koja vjerojatno neće doći u ruke većem broju Hrvata u domovini i dijaspori; niti će biti predstavljene

na na Globusovu "Okruglom stolu", kao što je, recimo, bila "*Hipoteka 10. travnja*": **Pavelić i Hrvati 1941. - 2008.** (Kuljiš, Goldstein, Grčić, Hasanbegović, Huntinec, Barić), a sigurno ne će ni Kojak Aco dovesti autora knjige NDH na program "Nedjeljom u 2", kao što često dovodi Pusičku, Puhovskog, Pupavca, Stanimirovića i druge koji blate NDH.

- U knjizi se, među ostalim, nalazi **izvješće Crvenog križa iz Ženeve**, koji su pregledali **Jasenovac, Staru Gradišku i Gredjani Salaša** (02. 08. 1944.) o čemu je učinjen **Zapisnik** i poslan europskim državnim predstavnicima. **Ocjena je bila zadovoljavajuća.**

- **Židovima u NDH bilo je mnogo bolje**, unatoč velikog pritiska Njemačke, nego u ijednoj državi koja je bila saveznica Sile Osovina, ili okupirana jedinicama Trećeg Reicha, jer **nekoliko članova hrvatske državne vlade i viših dužnosnika bilo je oženjeno Židovkama**, uključujući i Poglav-

nika dr. Antu Pavelića. NDH je imala **dvadesetosam (28) hrvatskih generala koji su bili židovske vjere** (u SAD nema ih toliko ni danas!); **duhovni vođa hrvatske emigracije bio je Židov Ivan Frank, sin pravaškog vođe dr. Josipa Franka**, pa tu su još bili **Slavko Kvaternik, Eugen - Dido Kvaternik** i drugi. Najpoznatiji Izraelsko general, **Moša Dayan**, koji je odrastao je u Sarajevu, rekao je jednom prigodom da su vlasti NDH zaštitile veliki broj Židova od nacističkih progona.

(Čemu onda tolika mržnja Židova u Hrvatskoj naspram hrvatskom narodu!? Doduše, **većina Židova koji danas žive u RH - nisu hrvatski Židovi**, nego su balkanski, odnosno srpski **Židovi**, a među njima su (naj..., naj...) uočljiviji sarajlije: **Slavko i Ivo Goldstein i Miljenko Jergović - oni će napisati scenarij za novi (!) film o Jasenovcu!**)

- Sveukupni popis Generalnog zbora HOS; imena 127 gene-

rala i njihova sudbina, koja je utvrđena za 107 generala, **za njih 20 nema ni traga**. Poimenično je navedena njihova sudbina: koji su umrli, koji su bili ubijeni, koji su izvršili samoubojstvo - i to datumski kada i gdje.

- Popis vojnih vjerskih dušobrižnika (1941. - 1945.), koji su uz svoje duhovne obveze vršili i vojne dužnosti; njihova imena, godine rođenja, časničke činove, mjesta službe, te gdje su i kada ubijeni, od kakve su druge smrti umrli - navedeno ih je 150.

Ovaj popis generala *Generalnog zbora HOS* i popis vojnih vjerskih dušobrižnika, moglo bi se tiskati u posebnom izdanju kao **SPOMENICA ŽRTVAMA hrvatskim generalima i vjerskim vojnim dušobrižnicima**.

U epilogu potrebno je kazati nekoliko riječi i o autoru. **Ilija Barabarić rođen je 9. veljače 1924. godine** u Donjoj Blatnici, u Hercegovini, a danas živi sa svojom obitelji, suprugom i dvoje

djece, u Soa Paulo u Brezilu. Ne samo što govori više jezika, osim hrvatskog, govori talijanski, španjolski i portugalski jezik; ima isto toliko i državljanstava: bolivijsko, brazilsko, hrvatsko i bosansko-hercegovačko državljanstvo.

Zbog gore svega iznesenoga preporučujem ovu knjigu, ne samo onima koji pišu povijest, nego i onim Hrvatima koji se zanimaju za domovinu svojih roditelja i hrvatskog naroda, jer knjiga je pisana u takvom jednostavnom stilu i jeziku, da je mogu čitati i djeca kojima hrvatski jezik nije jezik njihove domovine, nego majčino nasljeđe. **Knjiga ima 216 stranica i tiskana je u Nakladi Bošković, Tijardovićeve 22, 21000 Split, Republika Hrvatska, e-mail: boskovic@stt-com.hr**

Hrvati od Aleksandra Makedonskog do Rimljana (1)

Mladen Lojkić

Kada je Aleksandar Makedonski 335. godine prije Krista razorio Svjetsko Carstvo Darija Velikog na prostoru bivše satrapije Skudre odvađa se tračka zemlja (današnji prostor dijela Turske, Grčke, Srbije i Bugarske), dok prostor između Karpata i Jadranskog mora pripada politički organiziranoj zemlji Panoniji. Na taj način se mnogobrojni hrvatski migracijski korpus razdijelio na dva dijela: europski i perzijski. **Europski hrvatski korpus (Panonija)** kroz stoljeća će doživljavati osvajanja Rima, Bizanta, sjevernih slavenskih država da bi je Mađari u 9. stoljeću razdijelili na dva dijela. **Perzijski hrvatski korpus** nestajat će u nasilnoj helenizaciji i asimilaciji od drugih naroda Starog istoka do konačnog uništenja za vrijeme rimskog cara Trajana koji je 106. godine os-

vajanjem Zakavkazja uništio zadnju huritsku kulturu.

Zanimljivo je primijetiti da je dvanaest godina vladavine Aleksandra Makedonskog i dva stoljeća helenističke kulture imalo tako veliki utjecaj na sveopću europsku civilizaciju, a među ostalim i na hrvatsku povijesnu znanost. Grci su primili u naslijeđe, odnosno oteli od najvećeg svjetskog carstva uopće, Perzije, sva znanstvena dostignuća u matematici, fizici, astronomiji, arhitekturi, povijesti, filozofiji, itd. **Jedino što Grci nisu prihvatili od Perzijskog Carstva je jednobožačka religija zaratustraizam, vrlo sukladna, gotovo istovjetna Abrahamovim religijama, već su ostali vjerni svom poganstvu, krivovjerstvu i drevnoj grčkoj mitologiji. Tako se grčka mitomanska povijesna znanost sa svim znanstveno-**

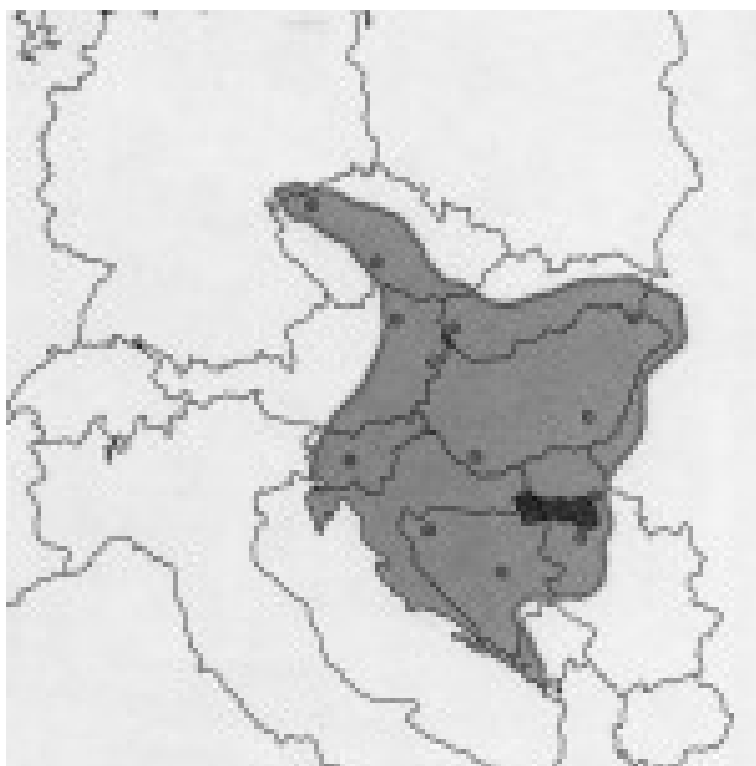
filozofskim sadržinama gotovo ukorijenila u hrvatskoj kulturi pa se stječe dojam da je sve vrijedno što se dogodilo na našim prostorima počelo od vremena bezbožnika i silnika Aleksandra Velikog.

Ne treba nas čuditi zašto se tako opsežno u hrvatskim pučkim i srednjim školama uči o grčkoj mitologiji, grčkim mudracima i filozofima, grčkoj kulturi i znanosti. Gotovo da ne postoji pučkoškolac koji nije čuo za izmišljene grčke bogove Zeusa, Heru, Afroditu, Apolona, Posejdona i dr., za grčku povijest od herojskog doba (2000. godine prije Krista) do kraja helenističkog doba (146. godine prije Krista), za Trojanski rat i Prijama, Parisa, Helenu i Ahileja, za *Ilijadu* i *Odiseju*, Spartu i Atenu i sve one mudrace i filozofe. Pučkoškolac, ali i običan hrvatski građanin, koji tako dobro poznaje grčku povijest, poznaje i povijest Rimskog Carstva, Egipta i Babilona, ali tako malo zna o drevnoj hrvatskoj povijesti utkanoj u najmoćnije svjetsko Perzijsko Carstvo, o njegovim golemim znanstvenim, kulturnim i civi-

lizacijskim dostignućima. Možda nikada nije ni čuo za kralja Kira Velikog i Danja I., kralja kraljeva, koje židovski proroci nazivaju Božjim pomazanicima. Gotovo da se u obrazovnoj povijesti ne uči o slavnoj hrvatskoj zemlji Panoniji!, o hrvatskom Iliriku, o njihovim vladarima, kulturi i civilizaciji.

Postoje dva razloga zašto je to tako.

Prvi je borba Luciferovih sljedbenika na našem planetu protiv svih abelovaca, kako bi se u tom vječnom ratu ostvario *Novi svjetski poredak* na čelu s kraljem Luciferom. Da bi svjetsko masonstvo u službi Antikrista taj cilj moglo ostvariti, **potrebno je u ljudske glave usaditi potpuno suprotne vrjednote od istinskih Božjih vrjednota.** Zato, među ostalim, treba slaviti izopačenu helensku civilizaciju, u njezinim bogovima i filozofima treba naći kamen mudrosti, a u njihovom okrutnom društvenom robovlasničkom sustavu naći željenu kolijevku svjetske demokracije. Nužno je *vladarima svijeta* da duh sotonizma, magije i ezoterije uđe u ljudsku dušu preko pogan-

Panoniya

Izvor za slike:

www.posavski-vremeplov.com

skog i krivovjernog Rimskog Carstva, hedonističkog i okultnog Babilona i mitološkog i sotonskog Egipta. Stoga sve druge drevne civilizacije, uljudbe i jednobožačke religije u svjetskoj povijesnoj znanosti moraju ostati nevažne i sekundarne za tijek razvoja čovječanstva, a nepoznate za ljudsku dušu.

Drugi razlog je službena povijest naših hrvatskih kainovaca, masonskih slavista za koje je grčka krivo vjerna civilizacija njihova Biblija, a hrvatska bogata kulturna baština prije dolaska njihovih Južnih Slavena baština isključivo grčke, rimske ili neke druge strane civilizacije. Njihov panslavenski pragmatizam u zadnja dva stoljeća u službi vladara svijeta i srpskog hegemonizma sustavno je gušio svaku povijesnu istinu o stvarnom podrijetlu velikog hrvatskog naroda te o potpuno raznorodnoj genetičkoj pripadnosti Hrvata i Srba. Njihovi vladari stvarali su godinama nemali broj, od hrvatskih intelektualaca, političara i uglednika leminge (mali glodavci poznati po tome što slijepo prate jedan dru-

goga kada se bacaju s litice u sigurnu smrt iako su svjesni svoje pogibelji), a od prostodušnog hrvatskog puka papagaje i zombije.

Panonija je tada obuhvaćala današnju Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu, Crnu Goru, zapadnu Mađarsku, dio Slovenije, istočnu Austriju i Beč, Kosovo, sjevernu Albaniju, zapadni dio Srbije i Makedoniju do vremena kralja Filipa, oca Aleksandra Makedonskog. Žitelji Panonije, Iliri, naselili su čitavu sjevernu stranu talijanske „čizme“. Stoga povijesno gledano, ako je Galija postala Francuska, Panonija je postala Hrvatska. Plinije Stariji konstatira u svojim povjesnicama da su Panoniju s obje obale rijeke Save naseljavala plemena Arivatis. Kroz Panoniju su prolazili najvažniji trgovinski putevi, od plovne rijeke Dunav do jantarske ceste koja je povezivala Rim s Baltikom (u austrijskom Gradišću je dobro očuvan dio ceste u Mučindorfu).

Pokušaji manipulacije Stepinčevim imenom (2)

Ivan Gabelica

Velikosrpske i jugoslavenske snage nikako se nisu mirile s raspadom Jugoslavije i uspostavom Nezavisne Države Hrvatske. One su širile po svijetu, pa i u Vatikanu, svakovrsne laži o hrvatskomu narodu i njegovoj državi. Izmišljale su i višestruko uvećavale brojke o stradalim Srbima, a podpuno prešućivale srpske, četničke i komunističke zločine nad hrvatskim narodom. Tako su htjele mobilizirati svjetsko javno mnijenje, uključivši i crkvene krugove, protiv Nezavisne Države Hrvatske i srušiti je. Nažalost, u tu nečasnu djelatnost bili su uključeni i neki hrvatski političari (Krnjević, Šutej, Šubašić, Bićanić, Jukić, Martinović, Gaži i dr.).

Kao crkveni velikodostojanstvenik i u Vatikanu ugledna osoba, Stepinac se je suprotstavljao tim klevetama i nastojao Sv. Oca i njegove najbliže suradnike svojim izvješćima poslanim iz Zagreba ili neposredno predanim u samomu Vatikanu te u osobnom razgovoru s njima istinito i dokumentirano izvijestiti o zbivanjima u Hrvatskoj i o radu hrvatskoga katoličkog svećenstva, koje je također bilo klevetano i napadano. Osim u lipnju 1941., on je za vrijeme Nezavisne Države Hrvatske još dva puta boravio u Rimu. Godine 1942. otišao je podkraj mjeseca travnja i zadržao se dvanaest dana, a 1943. bio je od 26. svibnja do 3. lipnja. Oba puta podnio je Sv. Stolici pisano izvješće.

Obrana Hrvatske u Vatikanu

O izvješću podnesenom koncem travnja ili početkom svibnja 1942. ostavio je u dva navrata svjedočanstvo dr. Nikola Rušinić, savjetnik u hrvatskomu poslanstvu u Rimu, zadužen za odnose s Vatikanom. Javlajući o tomu službeno dr. Mladenu Lorkoviću, ministru vanjskih poslova Nezavisne Države Hrvatske, Rušinić 9. svibnja 1942., dakle kratko vrijeme nakon Stepinčeva boravka u Rimu ili još za vrijeme toga boravka, piše, da mu je Stepinac "u glavnom pokazao taj izvještaj", koji se sastoji od "9 stranica pisanih na stroju", i uvjerava, "da je s našeg", znači hrvatskog, "stanovišta apsolutno pozitivan", navodeći dalje neke pojedinosti iz njega. Drugi put on o tomu izvješću piše u knjizi svojih uspomena "Moja sjećanja na Hrvatsku", napisanoj kratko vrijeme prije smrti, koja je nastupila u Pittsburghu 27. kolovoza 1993., dakle 52 godine nakon nastanka Stepinčeva

izvješća. U toj knjizi tvrdi, da je izvješće stajalo pred Stepincem, da ga on nije čitao nego mu ga je nadbiskup prepričao, da ga je ocijenio pozitivnim za hrvatsku stvar, da je, javljajući o tomu Lorkoviću, stanovite ulomke "prikazao ponešto ublaženo" i da je Stepinac u izvješću "branio pravo hrvatskoga naroda na samostalnu državu", bez obzira koliko bio "u nesuglasju s režimom".²¹

Iz riječi u Rušinićeveu dopisu Lorkoviću od 9. svibnja 1942., da mu je Stepinac "u glavnom pokazao taj izvještaj", nije posve jasno, je li ga Rušinić pročitao. Ako ga je samo očima vidio, zašto su mu trebale riječi "u glavnom" i zašto je, ne pročitavši ga, svomu ministru pisao, da je apsolutno pozitivan? Kako je onda mogao neke ulomke u njemu ublažiti? Očito je, da je on, makar letimično, pro-

²¹ - Tajni dokumenti o odnosima Vatikana i ustaške "NDH", str. 104.; Dr. Nikola Rušinić: Moja sjećanja na Hrvatsku, Zagreb, 1996., str. 127.

čitao izvješće, ali je, pišući knjigu, nakon pedesetak godina to zaboravio. No, ako mu ga je Stepinac i samo prepričao, 9. svibnja 1941. mu je to bilo daleko svježije nego pedesetak godina kasnije. U svakom slučaju Rušinovićevo pismo Lorkoviću je puno vjerodostojnije nego odgovorajući dio knjige "Moje sjećanje na Hrvatsku".

Na ovo se ne bi trebalo ni osvrutati, kada neki pisci, poput dr. Jure Krišto, ne bi na temelju te knjige uspomena stvarali pogrešne zaključke o odnosima Stepinca i hrvatskih državnih vlasti, a da pritom pismo od 9. svibnja 1941. i ne spominju.²² Prema tom Rušinovićevo pismo, Stepinac u svomu izvješću napada "četnike i komuniste, kao začetnike svega zla što se zbilo u Hrvatskoj", a to je podkrijepio dragocjenim materijalom, za koji ni Rušinović nije znao. Položaj u zemlji "ocjenjuje povoljno i hvali rad i nastojanje vlade". O samim "Poglavnikovim naporima i brizi da se čim prije uspostavi red, te o njegovom

vjerskom raspoloženju i postupku prema crkvi govori najljepšim riječima". On kaže, "da je sigurniji nego ikada prije za sudbinu hrvatskoga naroda i države, jer je vodstvo i sam narod pokazao volje i smisla da očuva ono što smo dobili". Istina, "njega su smetali stanoviti ispadi pojedinaca, ali se je uvjerio, da su to bili zbilja ispadi pojedinaca, a da vodstvo s time nije imalo nikakve veze nego samo muke da zlo, koje s koje strane došlo, spriječi". Prema Stepinčevu mišljenju, "ne može se i ne smije dozvoliti da bilo tko napada N.D.H. i da baca loše svijetlo na hrvatski narod, pa je zato došao u Rim da pobija laži, koje su servirane Svetoj Stolici".²³

Kada je u svibnju 1943., zajedno sa svojim tajnikom dr.

²² - Jure Krišto: Katolička crkva i Nezavisna Država Hrvatska 1941.-1945., knj. I., str. 99. i Sukob simbola, Zagreb, 2001., str. 79.

²³ - Tajni dokumenti o odnosima Vatikana i ustaške "NDH", str. 104.

Stjepanom Lackovićem, opet došao u Rim, Stepinac je kardinalu Luigiu Maglioneu, državnom tajniku Svete Stolice, predao 34 dokumenta, iz kojih se vidi, što je on do tada učinio za Srbe i Židove, i popratni dopis napisan u Zagrebu 24. svibnja iste godine. Slično kao u izvješću u travnju 1942., u tomu dopisu ističe, "da materijal koji je Svetoj Stolici poslala srpska propaganda, služi samo tome da u očima Svete Stolice umanju ugled sadašnjeg režima u Hrvatskoj". No, "da bi se stekao točan uvid u činjenice valja znati, da se okrutnost, na koju se žale Srbi, javila tijekom nacionalne revolucije, kad je vrijeme sa sobom donijelo neodgovorne pojedince koji su u ime vlade počinili zločine ne mareći u stvari za autoritet države ili čak često idući protiv uredbi vlade". Takvima su se hrvatske državne vlasti suprotstavljale, pa je "mnogo tih neodgovornih osoba strijeljano naredbom vlade". U sličnim prilikama Srbi su posve drugačije postupali, pa oni "koji optužuju

trebali bi se podsjetiti da je Srbin Puniša Račić, nakon što je u Skupštini u Beogradu ubio neke hrvatske" narodne zastupnike, "stavljen, istina, u zatvor, ali je istovremeno bio gotovo slobodan dobivši od vlade u Beogradu mjesečnu pomoć od 2.000 dinara", što se je čuvalo kao državna tajna. Nakon što je nabrojio mnoge dobre stvari, što su ih hrvatske državne vlasti učinile, zaključio je, "da sadašnji režim u Hrvatskoj barem izgleda pun dobre volje, koju Crkva ne može poreći", ali je nadodao, "da Srbi ne će prestati osuđivati i mrziti katoličku Crkvu ma kakav bio prema njima stav Crkve". Bojeći se za sudbinu Katoličke crkve, ako propadne Nezavisna Država Hrvatska, Stepinac je u popratnom dopisu izrazio "uvjerenje da katolička crkva ne bi preživjela razdoblje okrutnog mučeništva, kad bi Hrvatska makar i jedan dan ponovno došla pod srpsku vlast". Na kraju je napisao: "Ako je reakcija Hrvata kadkad bila okrutna mi zbog toga žalimo i

osuđujemo tako nešto. Ali je van svake sumnje da su takvu reakciju izazvali Srbi koji su prekršili sva prava hrvatskog naroda tijekom 20 godina zajedničkog života u Jugoslaviji. Ovo priznaju i žale uostalom mnogi ozbiljni Srbi koje ne vodi mržnja ili osveta".²⁴ Kao što se vidi, misli u Stepinčevu izvješću, kako ih je u pismu od 9. svibnja 1942. Rušinović prenio Lorkoviću, dopunjuju se i u bitnim stvarima podudaraju sa sadržajem Stepinčeva popratnoga dopisa od 24. svibnja 1943. To znači, da je Rušinović 9. svibnja 1942. Lorkoviću prenio vjerno sadržaj Stepinčeva izvješća Svetoj Stolici. U oba slučaja Stepinac je odlučno branio opstanak Nezavisne Države Hrvatske i odbijao klevete protiv hrvatskih državnih vlasti. Takvo njegovo držanje izazvalo je bijes kraljevske jugoslavenske izbjegličke vlade i krugova oko nje, među kojim se je nalazilo, kako je poznato, i nekoliko istaknutih prvaka Hrvatske seljačke stranke. Zbog toga je postao me-

ta njihovih napadaja, u kojima su ga povezivali sa svim onim klevetama, koje su redovito širili protiv Nezavisne Države Hrvatske i njezine vlasti. Uza nj, napadali su cijeli hrvatski katolički episkopat, pogotovo vrhbosanskoga nadbiskupa Šarića. Tim krugovima svatko je bio kriv, tko podupire Nezavisnu Državu Hrvatsku i tko joj je lojalan. To je i razumljivo, kada se ima na umu, da je "ministar vojske, mornarice i vazduhoplovstva" u toj jugoslavenskoj izbjegličkoj vladi bio "đeneral" Draža Mihailović, uz kojega su jednako stajali Slobodan Jovanović i Juraj Krnjević, službeni predstavnik Hrvatske seljačke stranke u toj vladi.

²⁴ - Jure Krišto: Katolička crkva i Nezavisna Država Hrvatska 1941.-1945., knj. II., str. 268.-270.

Odgovor Većeslavu Vilderu i njegovim sumišljenicima

Napadajima na Stepinca prvi je započeo Većeslav Vilder, Čeh, član užega vodstva Pribičevićeve Samostalne demokratske stranke, poznat po svojim krutim jugoslavenskim i ekstremno liberalističkim stajalištima. Kako je njegova stranka još 1927. s Hrvatskom seljačkom strankom tvorila Seljačko-demokratsku koaliciju, politički ga se može označiti još i kao bližega suradnika Jurja Krnjevića, Jurja Šuteja, Ivana Šubašića, Rudolfa Bićanića, Ilije Jukića i ostalih njihovih stranačkih sudrugova. Preko londonske krugovalne postaje BBC Vilder je 17. veljače 1942., služeći se svim onim klevetama, koje su ti krugovi redovito širili o hrvatskoj državi i njezinoj vlasti, izjavio mješavinom hrvatskoga i srpskog jezika, da su očekivali, da će se uzbuniti savjest "od nadbiskupa iz Zagreba i Sarajeva pa Đakova", ali se ne čuje "glas protesta nadbiskupa Stepin-

ca", nego se u novinama čita, "kako učestvuje na fašističkim i nacističkim paradama", dok "zagrebački biskup Salis-Sewis u novogodišnjem pozdravu izravno veliča Pavelića", a "nadbiskup Stepinac ne korigira svoga biskupa". Nešto prije toga "se je našao jedan drugi katolički nadbiskup, Šarić u Sarajevu, koji je ispjevao 24. decembra 1941., čitavu dugu odu Paveliću".²⁵ Preko iste krugovalne postaje Vilder je napao još žešće Stepinca 8. srpnja 1942. Navodeći "Hrvatski narod" i "Katolički list", u kojemu se donose vijesti o posjetu Zbora duhovne mladeži Paveliću, odnosno oduševljeni članci u prilogu Paveliću, naročito se je okomio na Stepinčevu naredbu svećenicima, da se 14. lipnja, povodom Pavelićeva imendana, služi svečani Te Deum, u kojoj je stajalo, da se "tom zгодom narod opet pozove da se skrušeno pomoli Bogu za dobrobit ne-

²⁵ - Ljubo Boban: Hrvatska u arhivima izbjegličke vlade 1941.-1943., Zagreb, 1985., str. 28.-29.

U zatočeništvu u Krašiću

zavisne države Hrvatske, za poglavnika i za što skoriji mir u svijetu, kako bi i naša domovina Hrvatska procvala sve više, za vremenito i vječno dobro svojih sinova...". Te riječi je Vilder na krugovalu protumačio, tako da nadbiskup Stepinac "naređuje, da se u katoličkim crkvama u Hrvatskoj moli za pobjedu Hitlera i nacizma", što je, naravno, samo njegova zlobna insinuacija, pa je svoj govor euforično zaključio uvredljivim riječima, da je "mrak pao na glavu i dušu nadbiskupa dr. Alojzija Stepinca", te je on "od tog časa pokojnik u svome narodu i svijetu".²⁶ Ali na Vilderovu veliku žalost, povijest je pokazala upravo obratno.

Stepinac se, u pravilu, nije osvrtao na napadaje svojih protivnika, kada je meta napadaja bio on osobno. Međutim, kada se je radilo o upletanju u prava Crkve, nikada nije šutio. Tako je bilo i sada. Odgovorio je Vilderu, ali i svima onima koji su mislili kao on i koji su razarali i palili po Hrvatskoj, nekoliko dana kasnije u svojoj

propovijedi za vrijeme hodočašća u Mariji Bistrici riječima: "Molimo se Majci Božjoj za one koji u neznanju razaraju narodnu imovinu, da im Bog otvori oči i da se raskajana srca vrate k Bogu. Molimo se i za one koji su napustili domovinu i sada bi iz tuđine htjeli davati savjete katoličkoj Crkvi, za koga smije a za koga ne smije moliti. Mi znademo, da je naša apostolska dužnost opominjati vjernike, da se mole za sve ljude; posebno za one koji su na vlasti, a napose za državne poglavare. Ako budemo trebali kakvog savjeta u toj stvari, onda ga ne ćemo tražiti kod političara, koji su se izrugivali istinama naše svete vjere i blatili Majku Božju, nego ćemo ga tražiti kod onoga, koga je Bog postavio vrhovnim učiteljem vjere i morala, kod Svetog Oca. Ako pak netko misli da će nas zastrašiti svojim prijatnjama iz tuđine, onda neka znade, da Katolička Crkva stoji

²⁶ - Isto, str. 29.-30.

vedra čela i čiste savjesti, bez straha u svakoj situaciji, da nastavi svoje božansko poslanje".²⁷

Ova propovijed je i te kako značajna u državnom pravnom smislu. Ne samo da se njome, u stvari, osuđuje liberalizam, rad tadašnje jugoslavenske političke emigracije i metode partizanske borbe, nego se Pavelić oslovljava državnim poglavarom, što znači da je Nezavisna Država Hrvatska država u pravom smislu riječi.

1. Prvaci HSS-a protiv Stepinca

Nakon Vildera napadajima na hrvatski katolički episkopat, pa prema tomu i na Stepinca, nastao je Krnjević. Govoreći 16. studenoga 1942., također preko londonske krugovalne postaje BBC, optužio je hrvatske biskupe, da nisu ništa učinili ili da nisu dovoljno učinili za zaštitu Srba u Hrvatskoj.

Izjavio je pri tomu, da se ne obraća "dr. Šariću, koji se pona-

šao kao oni, koji su izgubili dušu i savjest", nego "ostalim poglavarima katoličke crkve u Hrvatskoj", da ispituju svoju savjest, jesu li što posto izvršili svoju dužnost. Prihvatajući potpuno velikosrpsku tvrdnju o Srbima kao jedinim žrtvama i nastupajući prema biskupima kao neki vrhovni moralni autoritet, napao ih je, da "nije dosta postaviti neke komplicirane sudove i stidljivo se ograditi od ustaških zločina poimence od ustaškog pokatoličavanja", nego je potrebna njihova "muška riječ osude, kako bi to bilo u skladu i s osjećajem hrvatskog naroda i s naukom katoličke crkve". Završio je, da "takove riječi do sada iz usta naših vjerskih poglavara žalost nismo čuli".²⁸

²⁷ - Eugen Beluhan Kostelić: Stepinac govori, Valencia, 1967., str. 242.-243., i Alojzije Stepinac, nav. dj., str. 122.

²⁸ - Ljubo Boban, nav. dj., str. 30.-31.

Na ove napadaje i optužbe, kojima je Krnjević htio hrvatske katoličke biskupe staviti u službu svoje jugoslavenske politike, Stepinac je dostojanstveno, istina sa znatnim protekom vremena, odgovorio u svojoj znamenitoj propovijedi u Zagrebu na blagdan Krista Kralja 31. listopada 1943. Njemu i njegovim političkim istomišljenicima poručio je:

"Jedni nas optužuju, da nismo pravodobno i da nismo kako bi trebalo ustali protiv zločina, koji su se zbivali po pojedinim krajevima naše domovine. Njima odgovaramo prije svega, da mi nismo niti želimo biti bilo čija politička trublja, koja prilagođuje svoj glas časovitim željama i potrebama pojedinih stranaka ili pojedinaca. (...) A da Crkva katolička ni u sadašnjim vremenima nije nimalo zatajila u svojoj zadaći, pokazat će budućnost, kada će se o mnogo stvari moći mirnije raspravljati i kada dokumenti izađu na vidjelo. Ali već danas bismo željeli staviti na stanovite krugove, organizacije

i pripadnike drugih narodnih skupina upit, da li je katolička Crkva huškala na rat, koji je donio tako strašne posljedice, ili netko drugi? Da li je katolička Crkva godinama stvarala u dušama nezadovoljstvo i podivljalost, koja je urodila tako žalosnim posljedicama? Koliko je puta u zadnja dva decenija katolička Crkva opominjala sve predstavnike kulturnog i političkog života, da se prestane s gaženjem ljudskih i narodnih prava; da se prestane štampom i kinima rušiti plemenito čovječstvo i ćudorednost u narodu. Sve je bilo uzalud. Vjetar se sijao usprkos svih naših nastojanja i opominjanja i izrodio u strašnu buru, koju svi pravi katolici s nama duboko žale, ali koju se kraj svih poštenih nastojanja nije dalo spriječiti".²⁹

Dakle, Stepincu je bilo jasno u čije ime Krnjević govori i čije

²⁹ - Alojzije Stepinac, nav. dj., str. 177.-178.

probitke zastupa i brani, pa mu je zato ovako i odgovorio. U temelju ovoga odgovora nalaze se iste misli, koje su sadržane u njegovu popratnom dopisu kardinalu Magli-oneu od 24. svibnja 1943. Tamo je rekao, da su okrutnosti, na koje se Srbi žale, počinili neodgovorni pojedinci, koji nisu poštivali odredbe hrvatskih državnih vlasti, pa su te vlasti mnoge od njih dale strijeljati. Ali te okrutnosti, zbog kojih Stepinac žali, su "izazvali Srbi koji su prekršili sva prava hrvatskog naroda tijekom 20 godina zajedničkog života u Jugoslaviji". Okrutnosti su odgovor i na četničke i partizanske zločine nad hrvatskim narodom. To je u biti smisao Stepinčeva odgovora Krnjeviću.

2. Neutemeljene spekulacije u literaturi

Bez obzira na to koliko ga napadali ili branili, Stepinac je bio već u to vrijeme veliki moralni

auktoritet, pa su o njegovu mišljenju vodili računa i prijatelji i neprijatelji, i istomišljenici i protivnici, te su se i u domovini i u inozemstvu na nj pozivali, kad im je to odgovaralo. Stoga se je njegovim imenom i manipuliralo, kako bi se postigli određeni promidžbeni učinci. Iako iz do sada navedenih njegovih izjava i postupaka nepobitno proizlazi, da je čvrsto stajao uz Nezavisnu Državu Hrvatsku i branio njezinu vlast od kleveta, koje su protivnici hrvatske državne nezavisnosti o njoj po svijetu širili, kako bi srušili samu državu, ipak se o njegovim političkim stajalištima javljaju i oprečna mišljenja, koja je potrebno raspraviti.

Nada Kisić-Kolanović tvrdi, da su, prema nekim svjedočanstvima, članovi pučističke skupine Lorković-Vokić "bili u dodiru s nadbiskupom Stepincem i papinskim legatom Marconeom, a veza je išla preko J. Torbara" i da su Stepinac i "krašička grupa" kano-nika poduprli "zajednički plan

HSS-a i Lorkovića".³⁰ Iako još uvijek sve pojedinosti toga "puča" nisu znanstveno utvrđene, sa sigurnošću se može tvrditi, da su njegovi glavni protagonisti bili domovinski prvaci Hrvatske seljačke stranke August Košutić, Ivanko Farolfi i Ljudevit Tomašić, a Lorković i Vokić, svjesne ili nesvjesne, marionete u njihovim rukama. Košutićevo je stajalište bilo, "da sve hrvatske protukomunističke snage stupe u vezu s prvacima protukomunističkih snaga Srbije i na jednoj zajedničkoj platformi borbe pokušaju spriječiti, da Hrvatska i Srbija padnu pod komunističke režime", a da nakon rata "zainteresirani narodi sami odluče, da li su za Jugoslaviju ili protiv nje".³¹ To znači, da je i "puč" Lorković-Vokić stvarno vodio u likvidaciju Nezavisne Države Hrvatske i u obnovu Jugoslavije. Nada Kisić-Kolanović se za svoju tvrdnju poziva na svjedočanstvo stranovitoga Marka Bilića. To svjedočanstvo je nepodpisano, ne vidi se kada ga je i kojom

zgodom Bilić dao i tko je taj Marko Bilić. Stoga ono nije nikakav vjerodostojan dokument i na njemu se ne mogu temeljiti nikakvi povijesni zaključci.³² Doduše, Stepinac na saslušanju pred OZN-om 22. svibnja 1945. priznaje, da mu je Vokić pričao o Lorkovićevim svezama s Košutićem, o očekivanju pomoći od Engleza i o preusmjeravanju hrvatske politike prema njima, ali ne i o svrgavanju Pavelića s vlasti. Iz toga priznanja se ne vidi, da bi Stepinac imao i prihvaćao bilo kakvu ulogu u "puču".³³ Neshvatljivo je i suprotno tradicionalnom ponašanju vatikanske diplomacije, da bi u tomu sud-

³⁰ - Nada Kisić-Kolanović: Mladen Lorković - ministar urotnik, Zagreb, 1998., str. 83.

³¹ - Matija Kovačić: Posljednji čin drame dra Mladena Lorkovića, "Hrvatska revija", sv. 4., München, prosinac 1968., str. 447.

³² - HDA, MUP RH 013.1.17. Puč Vokić-Lorković, Svjedočanstvo Marka Bilića, str. 99.

³³ - HDA, MUP DOS 301681, kutija 1, omotnica 1, str. 64.

jelovao apostolski vizitator Marccone.

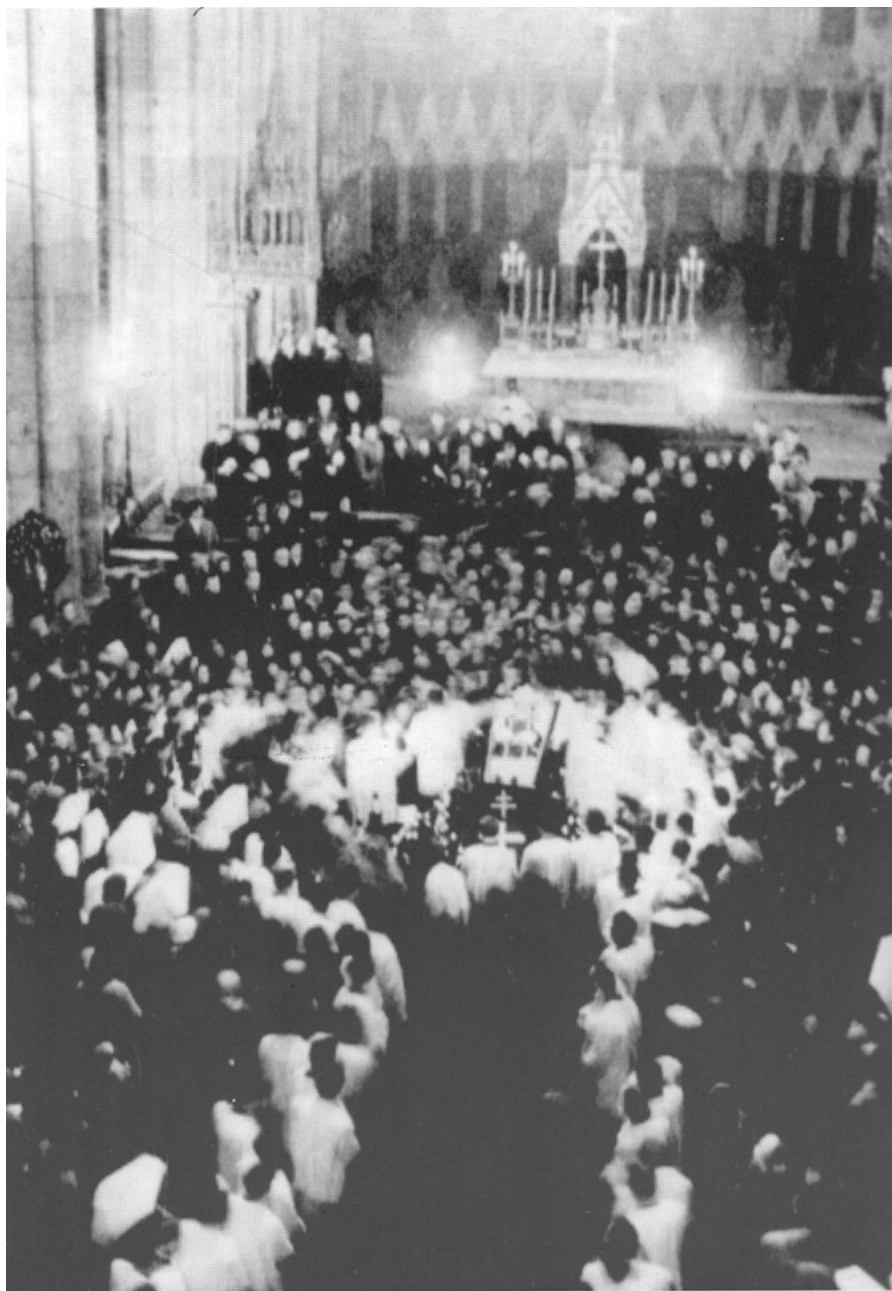
Drugom zgodom Nada Kisić-Kolanović piše, da je Stepinac "na Kvaternikov poziv za sudjelovanje u restauraciji HSS-a" odgovorio, da je "on uvijek pripravan pomoći jednu poštenu akciju", s tim da joj je završetak rečenice nepodpun i nerazumljiv. Tu se je, u stvari, radilo o Kvaternikovim namjerama podkraj 1943. i početkom 1944., dakle nakon njegova razrješenja s dužnosti i odlaska na Semmering, gdje je živio, da pomoću njemačke vojske i obavještajne službe zbaci s vlasti Pavelića i Ustaški pokret i da vlast preda Hrvatskoj seljačkoj stranci. Za tu tvrdnju ona se poziva na svjedočanstvo ing. Marija Maričića od 16. veljače 1947.³⁴ Ljubo Boban tvrdi, da su, "prema nekim oskudnim informacijama, između Stepinca i vladinih krugova HSS-a postojale" određene sveze u razdoblju od 1941. do 1943., s tim da će to "trebati podrobnije istražiti", pogotovo njegov odnos s dr. Au-

gustinom Juretićem i dr. fra Dominikom Mandićem, s kojima je bio neposredno povezan, i utvrditi, jesu li te sveze s njima "produžavane dalje, do krugova izbjegličke vlade".³⁵ Dakle, on ne tvrdi ništa kategorički, nego samo pretpostavlja. Zbog izrazito jugoslavenske politike Hrvatske seljačke stranke, obje tvrdnje, i Nade Kisić-Kolanović i Ljube Bobana, značile bi, ako se pokažu istinitima, da se je Stepinac zauzimao za obnovu Jugoslavije. No, te su tvrdnje neistinite.

Tvrdnja Nade Kisić-Kolanović neodrživa je zbog više razloga. Stepinac je, prema "Dnevniku" krašičkoga župnika Josipa Vranekovića, s kojim je od 5. prosinca 1951. do smrti kao zatočnik živio u istomu župnom dvoru, o svomu odnosu prema hrvatskim

³⁴ - Nada Kisić-Kolanović: Vojskovođa i politika - Sjećanja Slavka Kvaternika, Zagreb, 1997., str. 64.-65.

³⁵ - Ljubo Boban, nav. dj., str. 27.

Sprovod kardinala Stepinca u zagrebačkoj katedrali

političkim strankama i uopće o politici tvrdio:

"Kao biskup nisam bio ni HSS-ovac, ni ustaša, ni pučkaš. Interese naroda branio sam i branit ću, a politiku kao takvu ostavljam drugima".³⁶

Okružnicama od 10. 8. 1938., 4. 2. 1942. i 24. 9. 1943. zabranio je svomu svećenstvu, da se bavi politikom, a dopisom od 8. 2. 1942. molio je Pavelića, da oslobodi svećenike obavljanja dužnosti narodnih zastupnika.³⁷

Svrgavanje Pavelića i ustaša s vlasti i njezina predaja Hrvatskoj seljačkoj stranci bilo je zamišljeno, kako se tvrdi, nasilnim putem, dakle i uz mogućnost prolijevanja krvi. Nezamislivo je, da bi se Stepinac bavio onim, što je zabranjivao svojim svećenicima, i to uz prolijevanje krvi, da bi jedna hrvatska stranka ili pokret preotela vlast drugoj. Osim toga, ond prije je poznato njegovo negativno stajalište o Hrvatskoj seljačkoj stranci. Uz njemačke vojne i obavještajne krugove, glavni

čimbenici u ovomu podhvat u bili su Slavko Kvaternik i ing. Mario Maričić. Oni su i glavni, pa čak i jedini, izvor obavijesti o Stepinčevu odnosu prema tomu podhvat u. U vrijeme davanja izjava obojica su se nalazila u zatvoru, bili su u strahu za svoj život i slobodu i nisu imali nikakvih jamstava, da mogu slobodno i bez prisile govoriti o onomu što znadu. Maričić je, uz to, bio, vjerojatno plaćeni, suradnik njemačke vojne obavještajne službe "Abwehr". Stoga je opravdano pitanje, može li se njihovim izjavama uopće vjerovati. U svakomu slučaju, treba ih uzeti s krajnjim oprezom. Osim u kraljevskoj Jugoslaviji, Maričić je zbog suradnje s "Abwehrom" bio zatvaran i u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj i u komunističkoj Jugoslaviji. Na čestim ispitivanjima

³⁶ - Juraj Batelja: Živjeti iz vjere. Duhovni lik pastirska skrb kardinala Alojzija Stepinca, Zagreb, 1990., str. 240.

³⁷ - Jure Krišto, nav. dj., str. 147., 149.-150. i 318.-319.

o svojoj djelatnosti, dao je o tome više izjava, pa i o Stepinčevim svezama s Kvaternikom. Te su izjave, u cjelini promatrane, međusobno proturječne, a isto tako i oni dijelovi, koji se odnose na Stepinca i Kvaternika. Nesporno je, da je Kvaternik sa Semmeringa poslao Stepincu nekoliko pisma i da mu je Stepinac na njih odgovorio. Maričić tvrdi, da su jedno pismo i odgovor na nj poslani preko njega. Na ispitivanju pred OZN-om 6. lipnja 1945. izjavio je, da je pismo upućeno Stepincu predao njegovu tajniku. To je potvrdio i Ivan Šalić, rekavši na glavnoj raspravi kao Stepinčev suoptuženik, da je to pismo Maričić predao dr. Stjepanu Lackoviću, Stepinčevu tajniku. Prema toj verziji, on tada nije mogao razgovarati s nadbiskupom, jer se s njim nije ni sastao. Na ostalim ispitivanjima tvrdio je, da je pismo predao Stepincu osobno u ručke, ali navodi različite izjave, kojima je ovaj popratio primitak pisma. Na glavnoj raspravi u kaz-

nenom postupku protiv Stepinca izričito je kazao, da nadbiskup s njim o Kvaternikovim "kombinacijama nije mogao razgovarati, jer to je tek bilo pitanje hoće li HSS uopće na to pristati, hoće li pristati na kakvu suradnju li ne", nego su "općenito razgovarali o prilikama", vjerojatno, u Hrvatskoj. Na tim čestim saslušanjima nije govorio, da mu je Stepinac, šaljući odgovor Kvaterniku, predao još i neku usmenu poruku za nj. Jedino je na saslušanju pred UDB-om 16. veljače 1947. rekao, da je nadbiskup Stepinac, uz pismo, između ostaloga, poručio Kvaterniku, "da je on uvijek pripravan pomoći jednu poštenu akciju za što brži i pravedan mir, a na sreću hrvatskog naroda".³⁸ Ta rečenica je uje-

³⁸ - Bogdan Krizman: Ustaše i Treći Reich, sv. 1., Zagreb, 1983., str. 358.-372.; Sudski spis Vrhovnoga suda NR Hrvatske, stup 6/46 - Proces Lisaku, Stepincu i dr., str. 2385. i 2681.-2688.; i Dossier Slavka Kvaternika, HDA, 013.0.47., str. 328.-329., 330.-331., 334.-335., 337., 339.-341., 343., 352. i 586.-601.

dno i ključni argument za tvrdnju Nade Kisić-Kolanović. No, osim što je sporno, je li nadbiskup poslao takvu poruku, podpuno je nepoznat sadržaj Kvaternikova pisma i Stepinčeva odgovora na nj, pa se ne može ni znati, na što se je odnosila ta možebitna usmena poruka.

Uostalom, zašto bi Stepinac slao Kvaterniku usmenu poruku, ako mu šalje pismo? Kvaternik u svojim izjavama pobija Maričićeve tvrdnje i cijeli taj podhvat, pa i svoj odnos sa Stepincem, prikazuje bitno drugačije od njega. U kaznenom postupku protiv Stepinca, na glavnoj raspravi, saslušan kao svjedok, on je izjavio, da mu Maričić nije donosio nikakve poruke od Stepinca, niti mu je rekao, da je s njim razgovarao, ali je iz riječi Ive Hočevara, domobranskoga bojnika, koji ga je posjećivao na Semmeringu, razabrao, da je nadbiskup upoznat s cijelim podhvatom i da je povezan s Hrvatskom seljačkom strankom, koja radi na odstranjenju Pavelića

i ustaša s vlasti. Ali to mu nitko nije izričito rekao. Dakle, to su Kvaternikova samo nagađanja, da bi Stepinac o spomenutom podhvat u mogao znati, ali ne i dokaz, da je zaista znao, a pogotovo, da ga je podupirao ili u njemu sudjelovao.³⁹

To kategorički poriče sam Stepinac. Upitan u istrazi o svojim odnosima s Kvaternikom, dok je ovaj boravio na Semmeringu, izričito je izjavio:

"Možda sam mu zahvalio na kakvoj čestitci ili što slično. Ukoliko se on na mene obraćao po pitanjima svrgnuća Pavelića, ja se u te stvari nisam mogao miješati". Kad su ga o tomu pitali na glavnoj raspravi, kratko, jasno je odgovorio:

³⁹ - Bogdan Krizman, nav.dj., str. 372.-375., Sudski spis Vrhovnoga suda NR Hrvatske, stup 6/46. - Proces Lisaku, Stepincu i dr., str. 2641.-2651. i 2654.-2656. i Dossier Slavka Kvaternika, HDA, 013.0.47., str. 65.-68., 158.-159., 162.-165.

rio: "To me se nije ništa ticalo i nisam u to ulazio".⁴⁰

Isto tako se ne mogu prihvatiti ni Bobanove pretpostavke. Ni dr. Augustin Juretić ni dr. fra Dominik Mandić nisu bili članovi jugoslavenske kraljevske izbjegličke vlade, niti su spadali u krug osoba, za koje je bilo javno poznato, da su povezani s tom vladom. Oni su, doduše, dostavljali toj vladi podatke o političkim prilikama u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, ali ne postoji nikakav dokaz, da bi Stepinac za tu njihovu djelatnost znao. Njegove sveze s njima iscrpljivale su se isključivo, kao sa svećenicima, u okviru položaja, potreba i probitaka Crkve. Uz to, Juretić je od početka 1940. bio konsultor pri predsjedništvu Biskupskih konferencija u Zagrebu, pa prema tome i bliski Stepinčev suradnik, te je razumljivo postojanje među njima tješnjih ljudskih sveza i međusobno dopisivanje. Nema ni jednoga jedinog dokaza, da im je Stepinac slao bilo kakve obavještajne po-

datke, a pogotovo takve kojima se može škoditi hrvatskoj državi. U svojim izvješćima jugoslavenskoj vladi oni se nikada nisu pozivali na nj kao na izvor podataka.

Ipak se je, kako 2. lipnja i 27. srpnja 1944. javlja Hans Helm, njemački policijski attaché u Hrvatskoj, svojim mjerodavnim vlastima u Berlinu, javila sumnja u sadržaj Stepinčevih pisama poslanih u Švicarsku i u djelatnost švicarskoga konzulata, preko kojega se dostavljaju obavještajni podatci protivničkoj strani u ratu. Zbog toga je Hrvatska obavještajna služba, piše Helm, ubacila svoje agente među osoblje konzulata i tako došla do pošiljke, u kojoj su bila dva Stepinčeva pisma i jedno pismo apostolskoga vizitatora Marconea. Marcone je pisao nekomu opatu H. Malletiu o radu i organizaciji Katoličke akcije u

⁴⁰ - Sudski spis Vrhovnoga suda NR Hrvatske, Stup 6/46. - Proces Lisaku, Stepincu i dr., str. 497. i 2385.

Hrvatskoj, a Stepinac dr. Juretiću i nekome Josipu Ivaniću. Pisao im je, da su "komunistički partizani sve jači na terenu", da su sigurno "čuli za zlokobni rad dr. Svetozara Rittiga među partizanima", da su on i biskup dr. Salis Sewis dobili prijeteća "pisma od komunista u kojima dr. Rittig Svetozar vidi obadvojicu na vješalima". Taj Rittig "pomoću letaka i govora negativno djeluje na svećenike kao i na hrvatsko-katolički živalj, koji je već i onako pauperiziran" i demoraliziran. A zatim im u pismima "govori o čisto crkvenim stvarima". Pročitavši ih, agenti su zapečatili pisma i poslali ih na označene naslove, ne držeći da su pogibeljna za državu.⁴¹ U pismu poslanom pak Juretiću u Švicarsku 18. siječnja 1944. Stepinac je posvjedočio svoju odatnost Nezavisnoj Državi Hrvatskoj riječima:

"Bog mi je svjedok, da želim samo najbolje i hrvatskoj državi i hrvatskom narodu".⁴²

3. Dvojbena pouzdanost naknadnih tvrdnji

O svojim tobožnjim svezama sa Stepincem za vrijeme Nezavisne Države Hrvatske Dominik Mandić, Juraj Krnjević i Ilija Jukić ostavili su pisana svjedočanstva. Ta su svjedočanstva dana nakon Stepinčeve smrti, pa je teško utvrditi njihovu istinitost, ali je sigurno, da su sva trojica nastojala dati uljepšanu sliku o svojoj političkoj ulozi, koju su odigrali u vrijeme, kada je hrvatski narod ulagao nadljudske napore, da sačuva svoju, teškom mukom stečenu, državu. Mandić je pun hvalisanja, što je sve poduzimao i kakve je savjete davao Stepincu i hrvatskim ministrima, da bi se spasila hrvatska država. Tvrdi, da se je "Stepinac slagao s njegovim koracima u spasavanju hrvatske države". Kako mu je članak pun netočnosti, zaista je u

⁴¹ - Jure Krišto, nav.dj., str. 352.-353. i 356.-357.

⁴² - Juraj Batelja, nav.dj., str. 157.-158.

njemu teško razlučiti zrno od pljeve, istinu od laži.⁴³ Krnjević kaže, da je, obzirom na njihovo poznanstvo iz školskih dana, "pisao iz Londona nadbiskupu Stepincu u doba rata u prvoj polovici godine 1942." i to o stvarima koje je "kao član jedne savezničke vlade u Londonu mogao saznati", a za koje je držao, "da ih on u Zagrebu mora znati u hrvatskom narodnom interesu". On ne navodi konkretno o čemu je pisao, niti tvrdi, da mu je Stepinac na bilo koji način uzvratio.⁴⁴ Ako to ne tvrdi, znači da mu nije uzvratilo, jer Krnjević nije imao nikakva razloga prešutjeti tu činjenicu, ako je ona postojala. No, posve drugčije svjedoči Ilija Jukić. On, naime, piše, da je Stepinac uzvraćao "odgovor na sve poruke koje je primao od Hrvata iz Londona", odakle mu je bilo "poručeno, da osudi najoštrije javno strahovladu u Hrvatskoj u to doba i sve zločine, ma s koje strane oni dolazili, pa ma što se dogodilo poslije". Stepinac im je, navodno, odgovorio u ljeto 1942., zašto ne smije tako postupiti i kakve bi posljed-

ce po opće probitke nastupile zbog "javnog i direktnog žigosanja faktora koji sad vrše faktičnu (dakle, ne pravnu - op. I. G.) vlast nad hrvatskim narodom."⁴⁵

Ove tvrdnje nikako ne mogu izdržati kritiku. Ako je Stepinac odgovarao na sve poruke, koje je primao od Hrvata iz Londona, onda bi odgovorio i na Krnjevićevu i to prije nego na Jukićevu, jer je Krnjević bio službeni predstavnik Hrvatske seljačke stranke u jugoslavenskoj izbjegličkoj vladi i njezin stalni podpredsjednik, a Jukić je bio samo pomoćnik ministra vanjskih poslova u toj vladi. Osim toga, Krnjević je bio njegov školski kolega, a ipak mu nije odgovorio na poruku, pa zašto bi to učinio Jukiću, kojega, možda, nije

⁴³ - O. Dominik Mandić: Moje uspomene na kardinala Stepinca, Zbornik "Stepinac mu je ime", knj.I., str. 130.-140.

⁴⁴ - Juraj Krnjević: Moje uspomene na kardinala Stepinca, Zbornik "Stepinac mu je ime", knj.I., str. 102.-104.

⁴⁵ - Ilija Jukić: In memoriam kardinalu Stepincu, Zbornik "Stepinac mu je ime", knj. II., priredio Vinko Nikolić, München - Barcelona, 1980., str. 311.-314.

osobno ni poznao. Stepinac je uvijek, po vlastitoj savjesti, osuđivao sve protuevandeoske pojave u životu, pa mu za to nisu trebale poruke iz Londona. Već je navedeno, kako su iz Londona, nezadovoljni njegovim držanjem prema Nezavisnoj Državi Hrvatskoj i njezinim vlastima, baš u ovo vrijeme, o kojemu pišu Jukić i Krnjević, žestoko napadali Stepinca i to ne Srbi, nego Krnjević, Jukićev stranački prvak u emigraciji, i Vilder, njihov najbliži koalicijski suradnik. Također je navedeno, kako im je Stepinac odgovorio. To je sve, jedno i drugo, nespojivo s ovim što piše Jukić. Nezavisna Država Hrvatska nije bila za Stepinca samo faktična nego i pravna, legitimna vlast, koja počiva na plebiscitarno izraženoj volji hrvatskoga naroda.

To je stajalište izričito iznio u svome obrambenom govoru pred jugoslavenskim komunističkim sudom u Zagrebu 3. listopada 1946., kada je rekao:

"Molim vas, kažite mi, koja je za mene vlast bila 1941. Da li pučista Simović u Beogra-

du, ili izdajnička, kako je vi zovete, u Londonu ili ona u Jeruzalemu, ili vaša u šumi, ili ova u Zagrebu? Dapače, i godine 1943. i 1944., da li vlada u Londonu ili u šumi? Vi ste za mene vlast od 8. svibnja 1945.

Zar sam mogao slušati vas u šumi i ovdje njih u Zagrebu? Je li se uopće može dva gospodara služiti? To nije po katoličkom moralu, ni po međunarodnom ni po opće ljudskom pravu. Nismo mogli ovdje vlast ignorirati, makar bila ustaška, ona je bila ovdje. Vi mene imate pravo pitati i zvati na odgovornost od 8. svibnja 1945."⁴⁶

Političke prilike u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj bitno su drugčije prikazane u njegovim izvješćima podnesenim Svetoj Stolici krajem travnja ili početkom svibnja 1942. i u popratnom pismu od 24. svibnja 1943., nego što je to navedeno u Jukićevu članku. U autentičnost izvješća

⁴⁶ - Govor nadbiskupa Alojzija Stepinca pred "Vrhovnim sudom NR Hrvatske" u Zagrebu, 3. listopada 1946., Zbornik "Stepinac mu je ime", knj. I., str. 33.-38.

Svetoj Stolici ne treba ni najmanje sumnjati, a pogotovo onoga od 24. svibnja 1943. Nemoguće je i pomisliti, da bi Stepinac Vatikanu podnosio lažna izvješća, pa su Jukićeve tvrdnje nužno izmišljotina. Zagrebački nadbiskup je čovjek Crkve, zabrinut za njezinu sudbinu, a u dopisu od 24. svibnja 1943., već je rečeno, izvijestio je Vatikan, "da katolička crkva ne bi preživjela razdoblje okrutnog mučeništva, kad bi Hrvatska makar i jedan dan ponovno došla pod srpsku vlast". Njemu su bili poznati četnički zločini po Hrvatskoj, ali i Krnjevićevo i Jukićevo držanje prema njima. Naime, 17. svibnja 1942. Jukić je preko londonske krugovalne postaje BBC pročitao Krnjevićevo izjavu, da su k njima "stigle sigurne vijesti, da je već došlo do suradnje između hrvatskih boraca i odreda đenerala Mihailovića" i da on "tu suradnju od srca" pozdravlja i preporučuje "i svima ostalim borcima koji se već aktivno bore i onima koji tek stupaju s odredima đenerala Mihailovića protiv zakletih neprijatelja i Srba i Hrvata i Slo-

venaca". Sam pak Jukić izjavio je tom zgodom, da je "đeneral Mihailović postavio" "za ciljeve borbe, koju sad junački vodi" slijedeće:

"Osloboditi Otadžbinu surovog nasilnika, povratiti čast našim zastavama, ponijeti ih na krajne granice, gdje naš narod biva i ujediniti ga u Velikoj Jugoslaviji, uređenoj bratskim sporazumom Srba, Hrvata i Slovenaca na osnovama poštovanja i narodnih prava".⁴⁷

U takvoj državi, kakvu su zamišljali Krnjević i Jukić, pod okriljem Draže Mihailovića, sigurno je da ne bi bio zajamčen napredak, pa možda čak ni opstanak, ni hrvatskomu narodu ni Katoličkoj crkvi. Zbog toga svi ovi razlozi, a mogli bi se navesti i drugi, govore protiv tvrdnje, da je Stepinac održavao političke sveze s članovima Hrvatske seljačke stranke u jugoslavenskoj izbjegličkoj vladi i oko te vlade.

⁴⁷ - Dinko Šuljak: Tražio sam Radićevo Hrvatsku, München-Barcelona, 1988., str. 287.-288.

Kako ono rekoste: Zavnoh (1)

dr. sc. Tomislav Dragun, Zagreb

Zna se obično nakon 8. svibnja 1945. čuti

Recimo, kazat će 2009. barba Luka Bebića u Topuskom:¹

"Središnja svečanost obilježavanja 64. obljetnice pobjede nad fašizmom i 65. obljetnice trećeg zasjedanja ZAVNOH-a u Topuskom održana je danas u tom mjestu u nazočnosti predsjednika Hrvatskog sabora, brojnih članova hrvatskih antifašističkih udruga, predstavnika diplomatskog zbora u Hrvatskoj, lokalnih vlasti, Srpskog narodnog vijeća i braniteljskih udruga iz Domovinskog rata.

Nakon polaganja vijenaca u spomen na poginule, predsjednik Sabora Luka Bebić je na svečanosti istaknuo da je 3.

zasjedanje Zemaljskog antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja Hrvatske bio prvi, pravi sabor Hrvatske na kojoj su kao predstavnici naroda sudjelovali najbolji sinovi i kćeri antifašističke Hrvatske.

Odluke koje je ZAVNOH tada donio imali su velik i dalekosežan značaj za hrvatski narod i njegovu državnost jer su, podsjetio je Bebić, one postale ustavno-pravni temelj suvremenoj hrvatskoj državi, a ZAVNOH prethodnik modernog hrvatskog parlamenta.

Istaknuo je da je 'slobodarski, demokratski i državo-

¹ - "Topusko: Antifašizam i ZAVNOH", www.domaljevaca.com

tvorni duh našeg naroda, potreba da slobodno odlučuje o svojoj nacionalnoj i političkoj sadašnjosti i budućnosti iskazivana tijekom duge i teške nacionalne povijesti'.

'Ta je tradicija nažalost prekinuta formiranjem Nezavisne države Hrvatske', rekao je predsjednik Hrvatskog sabora i podsjetio kako je 'NDH nastala na potpuno nedemokratskim osnovama kao satelit i instrument jednog nedemokratskog, fašističkog i nacističkog sustava'.

Obilježavanjem obljetnice ZAVNOH-a pod pokroviteljstvom Hrvatskog sabora potvrđujemo našu antifašističku orijentaciju, a jedan od dokaza tomu je i Deklaracija o antifašizmu donesena u Hrvatskom saboru 2005. godine. Tom Deklaracijom, istaknuo je Bebić, naglašava se potreba trajne afirmacije antifašističkih vrijednosti i očuvanja stečevina antifašizma.

'Zato Hrvatska zajedno sa svim zemljama slobodarske demokratske Europe može

slaviti dan pobjede nad fašizmom kao svoj dan - Dan Europe', istaknuo je predsjednik Hrvatskog sabora Luka Bebić. Podsjetio je, uz ostalo, kako je prvi hrvatski predsjednik dr. Franjo Tuđman bio sudionik antifašističke borbe, a da je njegov otac sudjelovao na zasjedanju ZAVNOH-a."

Dakako i od Dr. Franje Tuđmana:

„Osim toga, NOP u Hrvatskoj postigao je najviši stupanj političke organizacije antifašističke fronte i nove revolucionarne vlasti: potkraj 1941. u Hrvatskoj je bilo 677 različitih odbora NOP-a, godinu dana kasnije ima već 1.609 NOO-a, a na kraju 1943. sva je Hrvatska prekrivena s mrežom od 4.596 NOO-a, od mjesnih preko kotarskih do okružnih i oblasnih."²

² - Dr. Franjo Tuđman: "Bespuća povijesne zbiljnosti: Rasprava o povijesti i filozofiji zlosilja", Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb, 1990. - str. 443

**UHDDR RIJEKA PODUPIRE AKCIJU
ZAGREBAČKE HVIDR-e**

Traže brisanje ZAVNOH-a iz Ustava

RIJEKA – Udruga hrvatskih dragovoljaca Domovinskog rata Grada Rijeke podržava akciju zagrebačke HVIDR-e za izmjene Ustava. Stav je UHDDR-a da je današnja država produkt višestoljetne volje hrvatskog naroda, te stoga tražimo da se nesretno sročena formulacija o značenju ZAVNOH-a izbriše jer neprestano stvara i proizvodi nove sporove, izjavili su na konferenciji za novinare Mile Biondić, Dubravko Milat, Željko Vranković i Mladen Baraba iz UHDDR-a Rijeke. Traže da se u Ustav kao temelj nastanka današnje Hrvatske ugradi iskazana volja Hrvata na prvim višestranačkim izborima, usvajanje Ustava 1990. godine, referendum 1991. godine, kao i to da su »hrvatski dragovoljci i ostali hrvatski branitelji na čelu hrvatskog naroda i svih hrvatskih domoljuba obranili svoj narod i državu u Domovinskom ratu od srbijanske državne agresije«. U riječkom UHDDR-u nadaju se da će se ovoj akciji pridružiti i ostale braniteljske udruge i da će dobiti veći broj istomišljenika, a kako najavljuju, pozvat će i saborske zastupnike s područja Primorsko-goranske županije da podrže akciju.

A. P.

Dubravko Milat, Mile Biondić i Željko Vranković

Čudo jedno. Ništa bez ZAVNOHa. Isšada tako da za Hrvate i Hrvatsku nitko nije ništa ni čuo, sve dok se nije zaorilo iz Otočca, pardon iz Kumrovcu:

*"ZAVNOH je povijesna osnova današnjeg Hrvatskog Sabora. Zavnohovski antifašistički temelji ugrađeni su u preambuli Ustava Republike Hrvatske na što smo ponosni. S odlukama trećeg zasjedanja ZAVNOH-a obnovljena je državnost Hrvatske i time je utemeljena naša današnja slobodna Republika Hrvatska."*³

Nu, ne prihvaćaju to samo tako svi Hrvati. Prof. Goran Jurišić, primjerice, piše:

"Usvojena je prihvaćena kritika Hrvatskog centra za istraživanje zločina komunizma (HR Centar IZK) koji je skrenuo pažnju na činjenicu da vrhovništvo RH dvije godine bojkotira europsku rezoluciju o spomendanu od 23. kolovoza, koji je 2009. izglasovan u Europskom parlamentu u spomen na potpisivanje pakta između Sovjetskog Saveza i

Trećeg Reicha o podjeli Europe između nacista i komunističke od 23. 8. 1939. (u kontekstu toga je KPJ na čelu s Titom, kojeg je na taj položaj instalirala u siječnju 1939. sovjetska tajna policija, u svojoj agitacijskoj propagandi napadala Zapadne antifašiste).

Međutim, HDZ-vlada je i dalje nepoštena prema hrvatskoj javnosti jer će taj spomendan obilježiti daleko od očiju javnosti, na Oltaru domovine na Medvednici, umjesto da se u središtu glavnoga grada podigne velebni spomenik žrtava komunizma.

Licemjerno je u preambuli Ustava imati komunistički ZAVNOH, i obilježvati spomendan u spomen na žrtva komunizma, a ZAVNOH nazivati antifašističkim tijelom, jer bi to bilo isto kao da se zločine fašizma tretira kao

³ - dr. Vesna Čulinović-Konstantinović, www.sabh.hr.

⁴ - www.dragovoljac.com

antikomunistički akt. HR Centar IZK je od Bruxellesa zatražio da se komunistički ZAVNOH briše iz Ustava RH jer je to veličanje Oktobarske revolucije odnosno zločina komunizma kao što se predsjed. Josipović i ponaša u Srbu gdje je 27. 7. 1941. počeo četnički ustanak u suradnji s tal. fašistima i pokolj nad hrvatskim civilima, gdje se hvale 'lijepa kape' partizanske i crvena petokraka, simbol komunističkih zločina i Oktobarske revolucije."

U tomu ga pak drugi još temeljitije dopunjuju:

"Niti ZAVNOH, a niti AVNOJ imaju ikakve veze s temeljima hrvatske državnosti."⁵

Uz takve spoznajne protimbe nužno je izvesti osobni uvid.

Nastavno, tako ću i učiniti, počevši s Ustavom RH i njegovom toliko razvikanom preambulom, koja - svestrano gledano - kao da nedvojbeno i konačno utvrđuje i potvrđuje komunističke poglede i stajališta glede hrvatske državnosti.

Izvorišne osnove Ustava Republike Hrvatske

"Izražavajući tisućljetnu nacionalnu samobitnost i državnu opstojnost hrvatskoga naroda, potvrđenu slijedom ukupnoga povijesnoga zbivanja u različitim državnim oblicima te održanjem i razvitkom državotvorne misli o povijesnom pravu hrvatskoga naroda na punu državnu suverenost, što se očitovalo:

- u stvaranju hrvatskih kneževina u VII. stoljeću;
- u srednjovjekovnoj samostalnoj državi Hrvatskoj utemeljenoj u IX. Stoljeću;
- u Kraljevstvu Hrvata uspostavljenoj u X. stoljeću;
- u održanju hrvatskoga državnog subjektiviteta u hrvatsko-ugarskoj personalnoj uniji;

⁵ - forum.net.hr

- u samostalnoj i suverenoj odluci Hrvatskoga sabora godine 1527. o izboru kralja iz Habsburške dinastije;

- u samostalnoj i suverenoj odluci Hrvatskoga sabora o pragmatičnoj sankciji iz godine 1712.;

- u zaključcima Hrvatskoga sabora godine 1848. o obnovi cjelovitosti Trojedne Kraljevine Hrvatske pod banskom vlašću, na temelju povijesnoga, državnoga i prirodnoga prava hrvatskog naroda;

- u Hrvatsko-ugarskoj nagodbi 1868. godine o uređenju odnosa između Kraljevine Dalmacije, Hrvatske i Slavonije i Kraljevine Ugarske na temelju pravnih tradicija obiju država i Pragmatičke sankcije iz godine 1712.;

- u odluci Hrvatskoga sabora 29. listopada godine 1918. o raskidanju državnopravnih odnosa Hrvatske s Austro-Ugarskom te o istodobnu pristupanju samostalne Hrvatske, s pozivom na povijesno i prirodno nacionalno pravo,

Državi Slovenaca, Hrvata i Srba, proglašenoj na dotadašnjem teritoriju Habsburške Monarhije;

- u činjenici da odluku Narodnoga vijeća Države SHS o ujedinjenju sa Srbijom i Crnom Gorom u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca (1. prosinca 1918. godine), poslije (3. listopada 1929. godine) proglašenoj Kraljevini Jugoslavijom, Hrvatski sabor nikada nije sankcionirao;

- u osnutku Banovine Hrvatske godine 1939. kojom je obnovljena hrvatska državna samobitnost u Kraljevini Jugoslaviji;

Hrvatska 1945. obezglavljeni narod

Komunistički aristoid nad Hrvatima

Christophe Dolbeau,

Preveo: Dr. Tomislav Sunić

Posebno okrutan rat s kojim se suočila Nezavisna Država Hrvatska između 1941. i 1945. završen je u svibnju 1945. sramotnim masakrom u Bleiburgu.¹

Masovna ubojstva civila i vojnika, marševi smrti, koncentracijski logori² mučenja i pljačke, sve je stavljeno u pogon kako bi se zgazio hrvatski narod i kako bi se on trajno mogao terorizirati. Budući da su vojno pobijedili³, **komunisti nastoje uništiti hrvatski nacionalizam**. U tom cilju moraju brisati ljude koji bi mogli uzeti oružje protiv njih, ali također oni moraju eliminirati "društveno opasne elemente", t.j. gra-

đanstvo i njenu intelektualnu i "reakcionarnu" elitu.

Za Tita i njegove ljude, obnavljanje Jugoslavije i konačno

¹ - Vidi C. Dolbeau, "Bleiburg, démolition yougoslave", in *Tabou*, vol. 17, Akribia, Saint-Genis-Laval, 2010, 7-26.

² - Glede logora, britanski svjedok Frank Waddams (koji je boravio u Jugoslavija na kraju rata) rekao da je "glad, prenatrpanost, brutalnost i smrtnosti puno gora od Dachaua ili Buchenwalda". Vidi N. Belloff, *Tito's flawed legacy*, London, Victor Gollancz, 1985, str 134.

³ - Zahvaljujući masovnoj savezničkoj pomoći, kao što pokazuje primjer operacije "Audrey" - vidi Louis Huot, *Guns for Tito*, New York, L. B. Fischer, 1945 i Kirk Ford Jr, *OSS and the Yugoslav Resistance, 1943-1945*, College Station, TAMU Press, 2000.

instaliranje marksizma-lenjinizma, podrazumijevalo je **uništenje svih onih koji bi se** jednog dana mogli usprotiviti njihovim planovima.⁴ Čistka dakle odgovara potrebi: u ime jednog olakog antifašističkog alibija čistka je jasno imala za namjeru da se odsječe glava protivniku. Štoviše, u većini slučajeva, ne kažnjavaju se stvarne greške ili zločini, nego se izmišljaju sve vrste navodnih zločina da bi se tako moglo maknuti onog tko smeta. Tako se optužuje svaki drugi puta Hrvate za izdaju, premda nikada nitko nije (demokratski) pitao hrvatski narod da li on želi pripadati Jugoslaviji, niti da toj državi bude vjeran. Paralelno s tim, potrebno je oštro kazniti one koji su vjerno branili svoju domovinu Hrvatsku. Novi zakoni omogućuju da se prevlada uobičajena sudska sporost. Ako se na jednostavan način ne ubija u nekoj šumi, tada se izvodi pred prijeko sudove, a koji su u tolikoj mjeri ekspeditivni u mjeri koliko

je optuženicima uskraćena obrana i u mjeri kada su prisiljeni da se izjasne krivima ...

Ta divovska čistka, koja je proizišla iz revolucionarne, nelegalne i nelegitimne vlasti, ne samo da je bila travestija pravde, nego i prava monstruoznost. U biti, **likvidira se na tisuće nevinih ljudi, samo zato što su Hrvati, ili zato što ih se smatra ideološki neprihvatljivim i politički nepoćudnim.** Na taj zaslijepljeni i ma-

⁴ - "Nakon osnivanja države, sljedeći cilj je bio natjerati narod da prihvati sto posto Komunističku partiju i njen ideološki monopol, što je i ostvareno; prvo putem progona i putem kompromitiranja protivnika na različite načine, a nakon toga iskorjenjivanjem svakog nepoćudnog razmišljanja, tj. mišljenja koje čak i minimalno odskaače iz perspektive Centralnog Komiteta Komunističke Partije", Vidi D. Vukelić, "Censorship in Yugoslavia between 1945 and 1952 - Halfway between Stalin and West", Forum de Faenza, IECOB, 27-29. rujna 2010, str. 6.

Alfred Makanec sa sinom Julijem
u odori hrvatskog ministra

sivni democid⁵ koji je utjelovljen u Bleiburgu i u marševima smrti, nadovezuje se još perverziji zločin, zločin kojeg profesor Nathaniel Weyl zove **aristocid**, a koji se sastoji u **namjernom lišavanju nacije od intelektualnog, duhovnog, tehničkog i kulturnog potencijala** ("Koristim ovaj termin (aristocid)", piše taj američki znanstvenik, da bih podsjetio na **istrjebljenje** onih koje Thomas Jefferson zove "**prirodna aristokracija ljudi**" - aristokracija koja se temelji na 'vrlini i talentu' i koja predstavlja 'najdragocjenije dobro prirode za školovanje, odgoj i vlast u nekom društvu'. Jefferson je smatrao da je očuvanje te elite od najveće važnosti.)⁶ U tom smislu nova vlast imala je **četiri glavne mete; vojne vođe, političke vođe, kler i intelektualce**.

Delenda est Croatia

Na vojnom planu i suprotno svim tradicijama civilizirane Europe, jugoslavenski komunisti po-

činju fizičkom eliminacijom zatvorenika, osobito kada je riječ o časnicima. Za većinu višeg osoblja Hrvatskih Oružanih Snaga, ne dolaze u obzir logori namijenjeni za zarobljenike njihovog ranga, kao što je to običaj svugdje na svijetu (i kao što je to činio i Treći Reich).

Za njih su to jezive tamnice, nasilje i zlostavljanja, skraćeni postupci, a pri kraju, vješala ili stup za streljanje. Ne postoje olakotne okolnosti, niti otkupljenje, a niti je predviđena bilo kakva rehabilitacija. **Gotovo 36 ge-**

⁵ - Vid R. J. Rummel, *Death by Government*, glava 2 (*Definition of Democide*), New Brunswick, Transaction Publishers, 1994.

⁶ - Vidi N. Weyl, "Envy and Aristocide", u *The Eugenics Bulletin*, zima 1984. Vidi također T. Sunić, "Sociobiologija Bleiburga", *Hrvatski List*, 3 ožujka, 2009. (Isto u *The Occidental Observer*, 15 ožujka, 2009, pod naslovom "Dysgenics of a Communist Killing Field: the Croatian Bleiburg" <http://www.theoccidentalobserver.net/2009/03/sunic-bleiburg/>. Također T. Sunić u *Deutsche Stimme*, "Bleiburg und die Folgen", 28. 05. 2009., www.deutsche-stimme.de/ds/?p=1553).

nerala⁷ je "službeno" likvidirano, dočim dvadesetak njih nestaje u nejasnim okolnostima. Pukovnici, komandanti, kapetani, poručnici, čak i pitomci - drugim riječima, ljudi na višoj kulturnoj razini od prosjeka - postaju predmetom izuzetno teškog tretmana, a koji je često i poguban. Na taj način, nekoliko generacija jakih i obrazovani ljudi jednostavno se briše sa zemlje. Njihov dinamizam, hrabrost i sposobnost uvelike će nedostajati.

Prema nekomunističkim političarima metode likvidacija također su radikalne. Bivši ministri i državni tajnici Nezavisne Države Hrvatska, barem one koje Anglosaksonci žele izručiti,⁸ vrlo brzo su osuđeni na smrt i pogubljeni.⁹ Jugoslavenski "sudovi" ne postavljaju stupanj odgovornosti i primjenjuju samo jednu kaznu. U tom masakru nestaju brojniiskusni i kultivirani ljudi, neki sa briljantom reputacijom (kao što su mladi dr. Julije Makanec, dr. Meh-

med Alajbegović i dr. Vladimir Košak), a od kojih mnogi - a to se treba naglasiti - nemaju ništa sebi za predbaciti. Njihova čast se gaji, tako da nacija više neće nikada moći koristiti njihovo znanje. (Napomenimo, za usporedbu,

⁷ - Junuz Ajanović, Edgar Angeli, Oton Ćuš, Franjo Dolački, Stjepan Dollezil, Julije Fritz, Mirko Gregorić, Đuro Grujić (Grujić), August Gustović, Muharem Hromić, Vladimir Kren, Slavko Kvaternik, Vladimir Laxa, Rudolf Lukanc, Bogdan Majetić, Ivan Markulj, Vladimir Metikoš, Josip Metzger, Stjepan Mifek, Ante Moškov, Antun Nardelli, Miroslav Navratil, Franjo Nikolić, Ivan Perčević, Makso Petanjek, Viktor Prebeg, Antun Prohaska, Adolf Sabljak, Tomislav Sertić, Vjekoslav Servatzy, Slavko Skolibar, Nikola Steinfl, Josip Šolc, Slavko Štancer, Ivan Tomašević, Mirko Vučković.

⁸ - Vidi Jere Jareb, "Sudbina posljednje hrvatske državne vlade i hrvatskih ministara iz drugog svjetskog rata", u *Hrvatska Revija*, br 2 (110), lipanj 1978, str. 218-224.

⁹ - Takav je slučaj sa Mehmed Alajbegovićem, Mile Budakom, Pavlom Cankijem, Vladimirom Košakom, Osmanom Kulenovićem, Živanom Kuveždićem, Slavkom Kvaternikom, Julijom Makancem, Nikolom Mandićem, Miroslavom Navratilom, Mirkom Pukom te Nikolom Steinflom.

da je u Francuskoj, većina ministara maršala Philippea Pétaina vrlo brzo amnestirana i oslobođena kazne). Iste osude pogađaju visoku državnu službu: **80% gradonačelnika, župana i direktora glavnih državnih službi je ubijeno**, tako da je zemlja lišena, ex abrupto svih vještina i profesionalne predanosti.

Ti ljudi bit će u kratkom roku **zamijenjeni partizanskim ne-znalicama** gdje će se na dugi rok udomiti neznanje. Premda se s njima manje divljački postupa (još su mnogi od njih iza rešetaka, poput **Augusta Košutića i Ivana Bernardića**), na vođe Seljačke stranke gleda se kao na opasne suparnike, koji su isključeni sa političke scene. Politički format stranke, koja je najvažniji u zemlji, je ukinut, baš kao i deseci zadruge, socijalnih, kulturnih, sindikalnih i profesionalno udruga, koje ovise o njoj. Odsječeni od svojih putokaza, tradicionalni seljač-

ki svijet je sada zreo za nacionalizaciju svoje zemlje i za razorne "zadruge" koje im nameće svemoguća titoistička birokracija.

Smrt "praznovjerju"

U svojstvu dobrih marksista, uvjereni da je religija praznovjerje i "opijum za narod", novi jugoslavenski rukovodioci pokazuju prema Crkvi gotovo morbidni bijes. Dvojica čelnika Hrvatske pravoslavne crkve, **mitropolit Germogen i eparh Spiridon Mifka** osuđeni su na smrt. Prvi, u dobi od 84 godina - možda zato što je nekoć bio glavni svećenik vojske "bijeles Rusije" na Donu. S protestantske strane, **biskup Filip Popp** također je ubijen. Budući da je bio blizak podunavskim Nijemcima bio je smetnja. Glede muslimana, čistka nije ništa manje slabija. Zagrebački **muftija, Ismet Muftić**, javno je obješen ispred dža-

Dr. Ante Pavelić, muftija Ismet Muftić, patrijarh Grigorij Ivanović Maksimov Germogen i biskup dr. Philip Popp

mije¹⁰ u gradu, dok u selima Bosne i Hercegovine, brojni imami i hafizi prolaze kroz istu tragičnu sudbinu. No veliki neprijatelj komunista, bez dvojbe je Katolička crkva na koju se režim izuzetno okomio.¹¹ Tijekom rata, katolički kler je već bio predmetom mržnje, koliko od pravoslavnih četnika toliko i od strane ateističkih partizana. Deseci svećenika su ubijeni, često pod užasnim uvjetima kao na primjer vlč. **Juraj Gospodnetić** i vlč. **Pavao Gvozdanić** - oboje njih nabijeni na kolac i pečeni na vatri, ili pak vlč. **Josip Brajnović** i vlč. **Jakov Barišić** kojima je koža oderana.¹² Nakon "Oslobođenja," borba uništenja se nastavlja. Budući da su označeni kao "neprijatelji naroda" i "agenci inozemnih reakcionara", stotine redovnika biva zatvarano i likvidirano.¹³ Crkvena imovina je konfiscirana, a vjerski tisak zabranjen. Učenici recitiraju "Nema Boga", dočim sa svoje strane akademik Marko

Konstrenčić ponosno izjavljuje da je "Bog je mrtav".¹⁴ Unutar te antiklerikalne oluje, visoka crkvena hijerarhija ne može izbjeći

¹⁰ - Zgrada će biti zatvorena, a minareti porušeni 1948. g.

¹¹ - Glede spora Katoličke crkve i komunističke države Jugoslavije, vidi članak B. Jandrića ["Croatian totalitarian communist government's press in the preparation of the staged trial against the archbishop of Zagreb Alojzije Stepinac (1946)", u *Review of Croatian History*, vol. I, br. 1 (prosinac 2005)] te knjigu M. Akmadže (*Katolička crkva u Hrvatskoj i komunistički režim 1945.-1966.*, Rijeka, Otakar Keršovani, 2004).

¹² - Vidi Ante Čuvalo, "Croatian Catholic Priests, Theology Students and Religious Brothers killed by Communists and Serbian Chetniks in the Former Yugoslavia during and after World War II" na <http://www.cuvalo.net/?p=46>

¹³ - U pastoralnom pismu kojeg potpisuju hrvatski biskupi, 20. rujna 1945., spominje se 243 ubijenih svećenika, 169 zatočenih i 89 nestalih. U rujnu 1952, još jedan biskupski dokument govori o 371 poginulih svećenika, 96 nestalih, 200 u zatvoru i 500 izbjeglih. Vidi. Th. Dragoun, *Le dossier du cardinal Stepinac*, Paris, NEL, 1958. Vidi također I. Omrčanin, *Martyrologe croate. Prêtres et religieux assassinés en haine de la foi de 1940 à 1951*, Paris, NEL, 1962.

¹⁴ - Th Dragoun, op. cit. Str 239.

progone; dva biskupa Mons. Josip M. Carević i Mons. Janko Šimrak umiru od ruku svojih progonitelja. Dvojica drugih Mons. Ivan Šarić i Mons. Josip Garić bježe u inozemstvo. Zagrebački nadbiskup Mons. Stepinac osuđen je na 16 godina prisilnog rada, a mostarski biskup Mons. Petar Čule na 11 godina zatvora. Ostali prelati (Mons. Frane Franić, Lajčo Budanović, Josip Srebrnić, Ćiril Banić, Josip Pavlišić, Dragutin Ćelik, Josip Lach), izloženi su stalnim službenim šikanacijama.¹⁵ Komunistički režim, bilo odredbama, bilo svojim autoritetom sakriva nijekanje pravde i zločina, želeći time ukinuti religiju i uništiti duhovnu baštinu hrvatskog naroda. Taj totalitarni pristup već je odbojan sam po sebi. On nije samo agresija na savjest, nego i sudjelovanje u aristocidu kojeg smo prije spomenuli, budući da on lišava, a ponekad i trajno, zemlju od mnogih talenata

i mnogo inteligencije. Među svećenicima koji su žrtvovani na oltaru militantnog ateizma mnogo ima ljudi čiji je doprinos važan i nezamjenjiv za nacionalnu kulturu.¹⁶

Kulturni teror

Četvrta grupa ljudi postala je prava "briga" likvidatora, a to su intelektualci. Da bi se dobila neka ideja što komunistički tvrdolinijaši misle o toj kategoriji građana, dovoljno se prisjetiti što je o njima govorio Lenjin. Na pitanje Maksima Gorkog, koji ga je tražio 1919., da se pokaže milostivijem

¹⁵ - Isto, str 67, 213, 219, 248-254.

¹⁶ - Za spomenuti je filozofa Bonaventura Radonića, povjesničar Kerubina Šegvića, skladatelj Petru Pericu, sociologa Dominika Barača, bizantologa Ivu Guberinu, uglednog pisca i poliglotu Frana Biničkog i biologa Marijana Blažića - svi ubijeni,

prema nekolicini znanstvenika, Vladimir Uljanov je oštro odgovorio: "ti kukavni intelektualci, lakeji kapitalizma (...) sebe smatraju da su mozak naroda", ali "u stvarnosti to nije mozak, već sranje".¹⁷ Na takvim pretpostavkama, jasno je da Hrvati, koji nisu napravili pravi izbor mogu očekivati najgore. Od 18. svibnja 1944, pjesnik Vladimir Nazor (odnedavno marksista)¹⁸ - najavio je da svi oni koji su surađivali s neprijateljem i činili propagandu putem riječi, geste ili pisma, pogotovu u umjetnosti i književnosti, moraju biti označeni kao neprijatelji naroda i kažnjeni smrću, a u nekim iznimnim slučajevima i robjom.¹⁹ Ta izjava barem ima za zaslugu da je jasna, što francuski konzul u Zagrebu, André Gaillard, uskoro naziva stanjem "crvenog terora"²⁰ ...

Ciljevi "čistki" AVNOJA-a vrlo se brzo provode i njihovi

učinci su zastrašujući. Na Bleiburgu, kao i u svim dijelovima Hrvatske, lov na nepodobne intelektualaca je otvoren. U tom metežu nestaju pisci **Mile Budak, Ivan Softa, Jerko Skračić, Mustafa Busuladžić, Vladimir Jurčić, Gabrijel Cvitan, Marijan Matijašević, Albert Haller i Zdenka Smrekar**, kao i pjesnici **Branko Klarić, Vinko Kos, Stanko Vitković i Ismet Žunić**. Oni koji su izbjegli smrt dobivaju dugogodišnje zatvorske kazne, poput **Zvonimira Remeta** (doživotna kazna),

¹⁷ - Vidi *Le livre noir du communisme*, od S. Courtois, Paris, R. Laffont, 1998, str. 864.

¹⁸ - Prije rata, Vladimir Nazor (1876-1949) podržavao je srpskog rojalistu Bogoljuba Jevtića, a zatim Hrvatsku seljačku stranku V. Mačeka, a u prosincu 1941. Ante Pavelić ga imenuje članom HAZU-a.

¹⁹ - Vidi. D. Vukelić, op. cit, str 1.

²⁰ - Vidi G. Troude, *Yougoslavie, un pari impossible?: la question nationale de 1944 à 1960*, Paris, L'Harmattan, 1998, str. 69.

Vinko Kos, crtež za knjigu Kipar,
crtež je uradio Jerolim Miše
1942. godine

Petra Grgeca (7 godina), **Edhema Mulabdića**, **Alije Nametka** (15 godina) ili **Envera Čolakovića**. Zahvaljujući relativnoj blagosti, neki bolje prolaze, kao pjesnici **Tin Ujević**, **Abdurezak Bjelevac**, ili pak povjesničar **Rudolf Horvat**, kojima je zabranjeno objavljivati. Novinari pak, budući da su smatraju posebno štetnim, doživljavaju pravi masakr. Ubijeni su: **Josip Belošević**, **Franjo Bubanić**, **Boris Berković**, **Josip Baljkas**, **Mijo Bzik**, **Stjepan Frauenheim**, **Mijo Hans**, **Antun Jedvaj**, **Vjekoslav Kirin**, **Milivoj Magdić**, **Ivan Maronić**, **Tias Mortigijja**, **Vilim Peroš**, **Đuro Teufel**, **Danijel Uvanović** i **Vladimir Židovec**. Njihove kolege, kao **Stanislav Polonijo**, nestaju u Bleiburgu ili su osuđeni. Na duge zatvorske kazne osuđeni su **Mladen Bošnjak**, **Krešimir Devčić**, **Milivoj Kern-Mačković**, **Antun Šenda**, **Savić Marković** **Štedimlija**, vlč. **Čedo-**

mil Čekada i **Theodor Uzorinac**.²¹

Represija pogađa u velikoj mjeri. Daleko da su novinar i pisci jedini koji prolaze kroz sito i rešetito. Anketne komisije za utvrđivanje zločina kulturnom suradnjom s neprijateljem. "Veliki strah", po riječima Bogdana Radice²² vlada u Hrvatskoj, u kojoj je tisuće građana prisiljeno odgovarati na inkvizicijske upitnike (famosni **Upitni arak**). Umjetnici, znanstvenici, suci, liječnici, osoblje bolnica, članovi znanstvenih i športskih institucija, svi su na meti, a za one koji ne udovoljava-

²¹ - Od 332 nosioca novinarskih iskaznica samo 27 će biti dopušteno da rade u svojoj struci. Za sveobuhvatnu studiju represije protiv novinarske zajednice, vidi J. Grbelja, *Uništeni naraštaj: tragične sudbine novinara NDH*, Zagreb, Regoč, 2000, kao i članak D. Vukelića, naveden u noti 4.

²² - Vidi Bogdan Radica, "Veliki strah: Zagreb 1945", u *Hrvatska Revija*, vol. 4 (20), 1955.

ju novim pravilima, kazna je trenutna. Među brojem onih koji su teško "kažnjeni," navedimo arhitekta **Lovru Celio Cegu**, diplomata **Zvonka Cihlara**, bankara **Emila Dintera**, pomorskog inženjera **Đuru Stipetića** ili liječnike **Šimu Cvitanovića** i **Ljudevita Juraka**²³ - od kojih su svi ubijeni.

Za glazbenike kazne su lakše: skladatelj (franjevac) **Kamilo Kob** dobiva 6 godina zatvora, a njegov kolega **Zlatko Grgošević** šest mjeseci prisilnog rada, dočim slavni **maestro Lovro Matačić** provodi 10 mjeseci iza žice, dočim je njegov kolega **Rado degl'Ivellio** otjeran iz Narodnog kazališta. Slikar (i svećenik), **Marko Ćosić** osuđen je na 10 godina zatvora, a kipar **Rudolf Švagel-Lesica** na 5 godina. Sretniji su slikari **Oto Antonini**, **Ljubo Babić** i **Rudolf Marčić**, kojima je jednostavno zabranjeno izlagati. Čistka koju je zapo-

čela politička policija veoma je sustavna, tako da različiti ljudi, koji često nimalo ispolitizirani, dolaze u zatvor, kao na primjer pjevač **Viki Glovacki**, fotograf **Ljudevit Kowalsky**, geograf **Oto Oppitz**, financijer **Branko Plivrić** ili orijentalist **Hazim Šabanović**.

Ta čistka jedne neviđene brutalnosti uzrokuje duboku traumu u hrvatskom društvu, tim više jer nju prati masivno i trajno iseljavanje onih koji su se uspjeli provući kroz mrežu. Spomenimo kako komunisti, da bi dovršili posao akulturacije, nastavljaju u isto vrijeme sa čišćenjem knjižnica, bilo javnih bilo privatnih, kako bi se izbacili sve "loše" reference. Tako se napadaju dje-

²³ - Kao renomirani međunarodni stručnjak, u srpnju 1943., bio je član Odbor za istraživanje komunističkog masakra u Vinici, Ukrajina.

la "ustaša" (uključujući i izdanja Racinea, Hugoa ili Dostojevskog čiji je jedina "mana" što se služe službenom ortografijom NDH-a) kao i "neprijateljske knjige", t.j. sve one koji su pisane na talijanskom ili na njemačkom jeziku. Bacaju se tekstovi Nietzschea, Kanta i Dantea, kao i prijevodi Eshila, Homera, Sofokla, Euripida i Tacita.²⁴ Šef agitpropa, Milovan Đilas (budući miljenik liberala sa Saint-Germain-des-Pres - intelektualni kvart u Parizu gdje se skupljaju ljevičari, o.a.) predlaže u siječnju 1947. da se bace knjige Roalda Amundsena kao i djela Bernarda Shawa i Gustavea Flauberta.²⁵ Za one koji se žele kultivirati ostaju u svakom slučaju djela Marxa, Lenjina i Dietzgena ili novih misaonih šefova poput Đilasa, Kardelja i "Čiče" Janka (Moše Pijadea) ... Nakon ovog kratke i zastrašujuće panorame, čini se možde, i to bez pretjeri-

vanja, da se **komunističke čistke u Hrvatskoj mogu nazvati kao aristocid**. Okrutni i lud "lov na vještice", nikada nije imalo za cilj kazniti neke "fašističke zločince" (nije ih ni bilo), nego smaknuti navodnu neprijateljsku inteligenciju i tako lišiti Hrvatsku njenih mogućnosti, no isto tako isprazniti kuću i dati mjesta za novi režim. Nažalost ta je operacija savršeno ispunila svoj cilj, tako da će Hrvatskoj trebati više od 25 godina da si izgradi novu elitu vrijednog tog imena, a nakon toga još 20 godina da konačno izađe iz jugokomunističke noćne more.

²⁴ - Vidi D. Vukelić, op. cit., str. 21, 23/24.

²⁵ - U opisu autora koji su također zabranjeni nalazi se Maurice Dekobra, Gaston Leroux (za knjigu *Chéri Bibi*) i Henri Massis (istina je da je taj zagovarao stvaranje "stranke inteligencije" - ideja koja nije bio jako popularna u Jugoslaviji 1945.).

Pravaštvo je temelj hrvatske državnosti

Mate Ćavar, Zagreb

Ovih dana, točnije 22. srpnja u Splitu je potpisana već dogovorena koalicija Hrvatske stranke prava "Dr. Ante Starčević" i Hrvatske čiste stranke prava što je za pozdraviti. Ali, to su samo dvije hrvatske pravaške stranke od njih šest sedam, koliko ih ima registriranih u RH.

Nakon smrti dr. A. Starčevića sigurno je najidealniji naziv za hrvatsko pravaštvo HSP "Dr. Ante Starčević" u odnosu na sve druge pravaške nazive. No, svakako da je devedesetih godina obnovljen HSP, koji je bio zabranjen u jugokomunističkoj tvorevini, te je kao takav postao i saborskom strankom.

"Hrvatski list", Osiek, 16. lipnja 1943.

Naziv HČSP nije prihvatljiv i zbog toga što i po samome nazivu govori kako ima i "nečistih" pravaških stranaka.

Sigurno je da hrvatsko državotvorstvo počiva na Starčeviću pravaštvu, što je potvrdio i dr. Franjo Tuđman kada je HDZ temeljio prvo na ideologiji dr. Ante Starčevića kao temelju borbe Hrvata za svoju državu Hrvatsku.

Svi ovi novi nazivi hrvatskih političkih organizacija teško mogu kao takvi zaživjeti kao što je "Hrast", "Jedino Hrvatska", "Za bolju Hrvatsku" bez udruživanja s hrvatskim pravaštvom. Zato je krajnje vrijeme da se svi imalo razboritiji čelnici tih hrvatskih državotvornih organizacija svrstaju u zajedničku izbornu koaliciju, na zajedničkoj listi pod zajedničkim nazivom kao što je Hrvatski pokret, savez ili blok.

Glavna smetnja ujedinenju hrvatskih pravaških i državotvornih političkih stranaka i organizacija je samo jedna osoba a to je istrošeni počasni predsjednik HSP-a gospodin Anto Đapić.

Red bi bio da se njega isključi iz političkog djelovanja u HSP-u i odmah će se udružiti na zajedničku listu čelnici ovih dviju pravaških stranaka koje su u Splitu potpisale izbornu koaliciju. To potvrđuje oboje čelnika ovih dviju stranaka.

Anto Đapić se je toliko iskompromitirao svojim predsjednikovanjem na čelu HSP-a da se počelo sumnjati u njegovo pravaštvo. Mnogi vjeruju da ga neke sile koriste za razbijanje hrvatskog državotvornog pravaštva.

Zar je potrebno ovdje isticati svekolike njegove antipravaške podvale koje su dovele HSP na rub hrvatskog srama?

Sve što je radio pokazalo se rušiteljskim pravaštvom.

Pa svi oni koji mogu utjecati neka porade na tome da se iz političkog pravaštva isključi Antu Đapića i onda sigurno dolazi do ujedinenja svih pravaških stranaka, pod jednim jedinstvenim nazivom HSP "Dr. Ante Starčević".

Pa dajmo poradimo na tome da spasimo hrvatsko izvorno pravaštvo.

Ilirski jezik i ilirsko pismo

Mirko Vidović, Akademik, Lyon

Predmet razmatranja:

Činjenica je da je u povijesti Katoličke crkve jezik naroda na istočnoj obali Jadrana nazivan 'lingua illyrica'.

Činjenica je da su naši domaći svećenici, pisci, jezikoslovci i gramatičari sve do zabrane Ilirskog pokreta naš jezik nazivali - ilirski jezik.

Činjenica je da se azbuka koja je najprije upotrebljavana na prostorima zapadno od Drine (Skradin, Grebeništica, Lištani, Visočica, itd. nazvana od devetnaestog stoljeća - ćirilica. Zašto?

Budući da su "slavska braća", živjela stoljećima nakon prvih zapisa na toj azbuci, da li je znanstveno prihvatljiva uporna, ideolo-

Ban Stjepan Kotromanić je tražio, u pismu datinarom iz 1347. i upućenom u Rim, da "duhovnici budu vični hrvatskom jeziku"

ški motivirana i voluntaristički nelogična tvrdnja da su azbuku koja je postojala stoljećima prije njih izmislili Ćiril i Metod, odnosno "solunska braća", koje neki nazivaju čak i - slavenski apostoli?

Illyrica - Ilirica - Ćirilica

Za razliku od susjednih zemalja (a i većine zemalja u Europi), sa znanstvene točke gledišta, valja uzeti u obzir sljedeću tvrd-

nju: Bosna je jedna od rijetkih zemalja u kojoj, otkad postoje pisani spomenici u vezi s Bosnom (koja se je u antici nazivala "**Pannonia stricto sensu**", koja se stere na manje-više istom prostoru kao i danas (**na prostoru Bosne**), i dalje **živi jedan narod, koji govori jednim i jedinstvenim jezikom**. Predrimske pokrajine koje poimenice zapisa grčki antički pisac Strabon (S."GE", VII,5,3) posvema su iste kao i **veležupe u vrijeme Kotomanića**. U to vrijeme današnja Hercegovina nosila je službeni naziv veležupe Hum.

Dovoljno je da sumnjičavci pogledaju u arhive franjevačkih samostana u Bosni, pa da uoče kako su, **sve do 19. st. matične knjige pisane bosančicom i to na - bosanskom jeziku**. Jezik su franjevci Provincije Bosne srebrene nazivali najčešće **ilirski, zatim slovinski, a onda i hrvatski**). No, u uporabi je bila azbuka

"bosančica" kojom je fra Nikola Lašvanina napisao "Ljetopis fojničkog samostana". A Matija Divković je preveo s latinskog na bosanski jezik priručnik "Ispoviedaonik prinesen u jezik bosanski". Riječ 'tisuća' prvi put je zapisana u 'Listini Bana Kulina', dok je **hrvatske nazive mjeseci u godini prvi zabilježio baš Matija Divković u Bosni**.

Bosančicom je napisan i "Poljički statut", itd. **Netočna je tvrdnja da je bosančica "srpsko pismo"**. Prvi sačuvani pisani spomenik na bosančici je "Listina bana Kulina". Na temelju starih predrimskih zapisa kao što je "Skradinski zapis" iz 339 pr. Kr., kao i "Zapis iz Grebastice" s početka drugog stoljeća pr. Kr, a zatim i "Lištanska ploča" s konca trećeg st. po Kr. - omogućuju nam **rekonstrukciju "Ilirskog alfabeta" iz kojeg je, može se reći, nastala "Bosančica"**, a iz nje su

Ilirska zlatna kaciga iz "stoljeća sedmog' - prije Krista - kad je Rim bio malo etrušćansko selo

se kasnije razvili, kako to tvrde ruski jezikoslovci i u "Velikoj enciklopediji SSSR-a" (članak: "Ilirski jezici") **alfabeti srpskog, bugarskog, ruskog itd. jezika**. U vezi s problemom oko toga - **koji je to bio jezik**, koji je Tridentni koncil nazvao "lingua illyrica" i priznao ga - **"među šest svjetskih jezika"** (kako to dokaza hrvatski dominikanac Stjepan Krasić u svojoj knjizi "Pape i hrvatski književni jezik u 17. st."), kao **sakralni jezik u katoličkom bogoslužju**? Papa je, nakon toga "zapovjedio uredbom da se, uz arapski, grčki i kaldejski na europskim sveučilištima **predaje i ilirski jezik**" (tvrdi Don Krasić, a citira ga i zagrebački 'Vjesnik' (od 22.09.04. st. 17). Don Krasić je u pravu kad stavlja znak jednakosti između klasičnog naziva "lingua illyrica" i **suvremenog naziva "hrvatski jezik"**. U istom smislu vrijeme je da se zapitamo, ne postoji li znak jednakosti između naziva "**littera illyrica**" i "**ćirilica**"?

Nije li naziv "ćirilica" nastao iz naziva "illyrica"? Jer, nije slučajno da u Bosni to pismo nikad nije nazivano ćirilicom, nego jednostavno "ilirica", a kasnije i - "bosančica".

Na "Bosančici" je napisana najraznovrsnija i najbogatija književnost u srednjem vijeku pa sve do konca devetnaestog stoljeća, kad je "bosančica" bila u uporabi kod franjevaca u Bosni kao **domaće pismo**.

Veoma važan podatak je i **svijest bana Stjepana Kotromanića da je jezik Bosne sastavni dio jezika hrvatskog**. Naime, nezadovoljan slanjem u Bosnu prvih franjevaca inorodaca, **ban Stjepan Kotromanić je tražio, u pismu datinarom iz 1347. i upućenom u Rim, da "duhovnici budu vični hrvatskom jeziku"**, a nakon toga ban Stipan daje domaćim franjevcima široke ovlasti. Podsjetimo se na najvažniji datum u razvoju književnog, a zatim i službenog jezika na području **ukup-**

Ilirska zlatna kaciga iz "stoljeća
sedmog' - prije Krista

nosti hrvatskih povijesnih i etničkih zemalja bio tzv. "Bečki dogovor" iz 1850.

Evo šta je o tome zapisao Antun Barac: "Godine 1850. održan je u Beču sastanak istaknutijih srpskih, hrvatskih i slovenskih pisaca, i svršio se zaključkom:

"...jedan narod treba jednu književnost da ima. Svrha mu je bila da se poradi na tome kako bi svi Jugoslaveni prihvatili jedan književni jezik, i to u onom obliku kako ga je upotrebljavao Karadžić" (v. Antun Barac: "Jugoslavenska književnost", izd. MH, Zgb, 1963, s. 93.).

I Dr Barac dodaje:

"Dogovor nije urodio plodom, jer su **samo Hrvati u književnosti zadržali južni, ijekavski govor kojim je pisao i Vuk**. U Srba je uglavnom pobijedio istočni, ekavski koji se govori u Šumadiji" (ibid. s. 93).

Vuk je, u to nema dvojbe, **prisvojio jezikoslovnu baštinu**

hrvatskog pravoslavca Save Mrkalja i na toj baštini razvijao svoju viziju jezika "za sve Srbe i svuda" - i u Srbiji i izvan Srbije. Srbijanci su odbacili Vuka i to za živoga Vuka i ostali na svom siromašnom šumadijskom dijalektu na kojem je građena srpska književnosti uz mnoštvo riječi koje su Srbijanci uzeli iz: bosanskog govora te iz raznih drugih jezika kao: turskog, ugarskog, ruskog, njemačkog, pa i francuskog jezika. Srbijanci su zbog te heterogenosti svoj jezik nazivali (kronološki): **slaveno-serbski, rusko-srpski, srpsko-hrvatski, a tek u zadnje vrijeme i - srpski**. "Dušanov zakonik" pisan je bosanskim jezikom i bosančicom. Srbi, koji su stoljećima boravili u Srbištu - istočno od Rašana došli su, prema Pliniju Starijem i Prokopiju iz zapadne Sibirije, a **ne zna se kojim jezikom su tamo govorili**.

No u Srbištu ("Serblia", kako je nazva K. Porfirogenet) nisu imali razrađeniji jezik - bio je to

Ilirska zlatna kaciga iz "stoljeća sedmog" - prije Krista

u biti makedonski jezik, jer je na području između **Makedonije i Bugarske i nastao zametak srbijske države**. Da li su toga svjesni vodeći ljudi npr. Srpske pravoslavne crkve?

Izuzetno je važno uzeti, što se tiče Srba i Srbije, slijedeću službenu tvrdnju Srpske pravoslavne crkve:

"I mi, kao i Nemanja, ujedinili smo zemlje, pa se mučimo kako da **ujedinimo i duše njihovih stanovnika**, da nam država bude čvrsta i dugoveka. Sve je slično, samo što je danas veće nego u vreme Save i Nemanje. Nemanja je od Rašana, Zečana, Humnjana i Neretljana pravio Srbe, a mi danas težimo da se po vremenu, od Srba, Hrvata i Slovenaca, i mnogih drugih, stvori jedna veća, jedinstvena jugoslovenska narodna celina" (v. "Pravoslavlje", 22. I. 1970. - članak pod naslovom "O svetom Savi").

Dakle **Rašani, nisu prvotno bili Srbi**, njih je Srbima pripojio

Stefan Nemanja, rodom iz Kotora. Nakon što je ubio svog starijeg brata Tihomira, Stefan je uzurpirao titulu Velikog župana Raške. Po tome što je **Raška bila jedna od Veležupa bosanskog velikog Bana** (u ono vrijeme Kulina), vidi se zašto je jezik Raške bio isti kao i u drugim bosanskim veležupama, i zašto su **Nemanjići (koji su bili katolici)** pisali - bosančicom.

Papa je poslao krunu za Nemanjina sina Stefana Prvovenčanog, a oko godine 1330. manastir Visoki Dečani na Kosovu gradio je franjevac fra Vito iz Kotora. Tu je 1331. pokopan i Stefan Dečanski - dakle po katoličkom obredu. **U vrijeme Nemanjića, Rašani su bili, dakle, katolici istočnog obreda.**

A što se Slovenaca tiče, od svih Slovenaca, Janeza Kopitara (carskog cenzora u Beču za slavenska područja Carstva K.u.K) nije slijedio nitko odvažnijih pisaca osim Stanka Vraza. **France**

Prešern je udario temelj slovenskom književnom jeziku objavom svog "Sonetnog vijenca", na jako lijepom jeziku koji je pun arhai-zama, leksičkih, gramatičkih, pa i sintaksičkih oblika (uz jezik Bosne, slovenski jezik je najbliži od svih živih jezika starom medskom jeziku, jeziku kojim su napisana Zarathuštrina "Gatha"). No Slovenci ipak svoju abecedu nazivaju "gajica".

**Srbi su odbacili Vuka,
a Slovenci Kopitara.**

Zagreb, odnosno Hrvatska je jedina ostala privržena "Bečkom dogovoru". U temeljima Gajevih reformi nalazimo jezik Bosne, koji je bio daleko najrazradjeniji i leksički najbogatiji, jer je stoljećima taj jezik bio u uporabi i u vjerskim i u svjetovnim stvarima. Ljepota "Listine Bana Kulina" i njezina svježina, ni nakon osam stoljeća, nije izgubila na svojoj

jasnoći i čistoći. Tu je ostala zapisana i naša prekrasna riječ "tisuća".

Dakle, kao što god je talijanski jezik nastao iz toskanskog govora, francuski iz govora pokrajine Ile de France, njemački iz antičkog govora "westik", koji je dao niz govora i dijalekata između Strassbourga i Berlina. U istom smislu ispravno je reći: hrvatski književni jezik proizišao je iz jezikoslovne razvijene tradicije govora u Bosni. Stoga ima mjesta tvrdnji: hrvatski književni, a sad i službeni jezik je - jezik Bosne nastao iz ilirskog jezika - obogaćen leksičkim i prinosima iz raznih govora i dijalekata na suvremenom govornom području, kao jedan i jedinstven jezik. Po logici Velikog bana Stipana Kotromanića, posve je ispravno da se on naziva - hrvatski književni jezik. Naziv "hrvatski jezik" nije znanstveni naziv, nego li politički naziv, kao i naziv "langue française".

NOTA:

U vrijeme bosanskog kralja Tomaša, grčki povjesničar Halkondiles napisao je prvu "Povijest Turske" u kojoj je ustvrdio da se **"zapadno od Drine nalazi zemlja u kojoj žive Iliri, a koju neki nazivaju i Bosna"**. Za kralja Tomaša zapisa da je bio "ilirski kralj". Pa **kako su Bosanci bili smatrani Ilirima, posve je shvatljivo zašto je i jezik kojim su govorili nazivan - lingua illyrica (ilirski jezik) i to u toku dvije tisuće godina povijesti Katoličke crkve**. No ako je shvatljivo i prihvatljivo da je bosanski govor nastao iz ilirskog jezika, onda je u istom smislu shvatljivo da je i naziv "littera illyrica" (ilirsko pismo) kasnijim izgovorom dalo - ćiriličko pismo: **ILLYRICA - ILIRICA - ĆIRILICA**.

POZOR!

Ako bi se našao neki tvrdi panslavist pak **zanimjao i samo postojanje ilirskog jezika pa i uporabe pisanog ilirskog jezika u Antici**, savjetujemo mu da pozorno pročita Polyba, koji je živio početkom II. st. pr. Kr., gdje ovaj arkadijski arhont lijepo i izričito tvrdi da se je Kraljev dvor u Risnu dopisivao sa zapovjednikom snažne ilirske mornarice Dmitrom Hvarskim i slao mu povjerljive zapovjedi i informacije - **pismenim putem**.

Ne šalju se povjerljiva pisma internog karaktera na nekom stranom jeziku, a pogotvu ne na jeziku neprijatelja...

Sapienti sat.

Piknik u dolini plača

Prof. Žarko Marić, Zagreb

SMS-om javio sam dicit,
Zbog četnika danas sam u Lici.

Borićevac, Drvar, Krnjeuša...
Crn vam obraz i crna vam duša.

Piknik prave u Dolini plača,
Roštilj Jaca proračunom plača.

Smrt na ražnju kraj majčinskog plača,
Župnik Juraj s Nazorovog Brača.

Tragedija ne mre biti veća,
Zločin slave sedam desetljeća.

Ani Barač i njezinoj djeci,
Za sudbinu teško naći riječi.

Mussolini i četnička škola,
Lijepu našu hoće pola pola.

Monarhisti i jugo julisti,
Draža, Đoko, oba za nas isti.

Zar se nista dosta naslavili,
Nad zločinom kog ste napravili.

Fumić Čedo i Pupovac Draža,
Zatvorska vas očekuje straža.

Biškupić je kapelančić mali,
Pop ga Đujić iz dna pakla hvali.

Sram te bilo nepismeni Ivo,
Zar ti teško naći povijesno štivo.

Zločin slavit s time prestanite,
Ante Belje bukvar naručite.

Kolk bukara prelila se čaša,
Oblaci se spustili, more se talasa.

Dragi Bože u dušu nas biju,
Na Srb šalji svetoga Iliju.

Pukni grome u betonsku gnjizdu,
Pa zapali kokardu i zvizdu.

Turci Turci vi ste za sve krivi,
Naprijed Kurdi nek vam borba živi.

Pravoslavci vi kolo igrajte,
Samo čisto gumno pronadite.

Novinarče iz Novoga Lista,
Tata ti je pravcati fašista.

Boljševička klanja po Sloveniji

(2)

dr. Mitja Ferenc*

Oznaka: 1

Ime: Bistrica ob Sotli, grobišče
pri starom gasilnem domu

Kategorija: jama

Označitev: ne

Narodnost: Hrvati

Občina: Bistrica ob Sotli

Zanesljivost: 3

Oznaka: 2

Ime: Bistrica ob Sotli, grobišče
pri novem gasilnem domu

Kategorija: jama

Označitev: ne

Narodnost: Hrvati

Občina: Bistrica ob Sotli

Zanesljivost: 3

Oznaka: 3

Ime: Glažuta, grobišče Brezno pri
Konfinu 1

Kategorija: brezno

Označitev: da

Narodnost: različne narodnosti,
Slovenci in Hrvati

Občina: Loški Potok

Zanesljivost: 5

* - dr. Mitja Ferenc: "Topografija evidentiranih grobišč", ulomak iz knjige: "Proročilo Kosije Vlade Republike Slovenije za reševanje vprašanj prikritih grobišč 2005-2008", Družina, Ljubljana, 2008.

Oznaka: 4

Ime: Huda Jama, grobišče Barbara rov

Kategorija: rudniški jašek, zaklonišče

Označitev: da

Narodnost: različne narodnosti, Slovenci in Hrvati

Občina: Laško

Zanesljivost: 2

Oznaka: 9

Ime: Bistrica na Sotli, Grobišče pri osnovni šoli

Kategorija: jama

Označitev: ne

Narodnost: Hrvati

Občina: Bistrica ob Sotli

Zanesljivost: 6

Oznaka: 8

Ime: Žeje pri Komendi, grobišče Kuharjev boršt

Kategorija: jama

Označitev: da

Narodnost: različne narodnosti, Hrvati in Črnogorci

Občina: Komenda

Zanesljivost: 3

Oznaka: 14

Ime: Dobruška Vas, Grobišče Dobruška Vas

Kategorija: jama

Označitev: da

Narodnost: Hrvati

Občina: Škocjan

Zanesljivost: 2

Liskovo

*d.o.o. za poslovne djelatnosti
Zagreb, Pete poljanice 7
registriran 1992.*

Žiro-račun: 2340009-1110043470 PBZ d.d.

Matični broj: 3895009, OIB: 35780633819

e-mail: liskovo.zagreb@gmail.com

tel: 01/2923756, fax: 01/2923757

Djelatnost: računalne i srodne aktivnosti, savjetovanje u vezi s poslovanjem i upravljanjem, promidžba (reklama i propaganda), djelatnost nakladnika, distribucija tiska, djelatnost javnog informiranja, poljoprivredna djelatnost, prerada u ekološkoj proizvodnji, trgovina ekološkim proizvodima, neprerađenim biljnim i životinjskim proizvodima te proizvodima koji su potpuno ili dijelom sastavljeni od takvih proizvoda, zdravstvena zaštita bilja, proizvodnja, prerada, unošenje iz trećih zemalja ili distribucija određenog bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta, poslovi suzbijanja štetnih organizama ili uništavanja bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta za koje su naređene mjere uništenja, sudjelovanje u športskom natjecanju, športska priprema, športska rekreacija, športska poduka, upravljanje i održavanje športskom građevinom, turističke usluge koje uključuju športsko-rekreativne ili pustolovne aktivnosti, ostale turističke usluge, turističke usluge u ostalim oblicima turističke ponude, kupnja i prodaja robe, obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu, zastupanje inozemnih tvrtki, proizvodnja i uzgoj uzgojno valjanih životinja, oplodivanje domaćih životinja, trgovina uzgojno valjanim životinjama i genetskim materijalom.

